VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 94 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, elok. 14 p. 1965 — Saturday, August 14, 1965

Nobelin rauhanpalkinnon saaneet vetoavat Vietnamin rauhan puolesta

Pääministeri Pearson ei allekirjoittanut sitä "virkansa vuoksi"; se ei ole kuitenkaan merkkinä "erimielisyydestä"

Los Angeles. — Tri Linus Pauling sanoi torstaina, että 10 Nobelin rauhanpalkintoa saanutta henkilöä on allekirjoittanut vetoomuksen, jossa kehoitetaan maailman johtajia ryhtymään viivyttelemättä toimenpiteisiin ampumisen lopettamiseksi ja rauhanomaisen ratkaisun saavuttamiseksi Vetnamissa.

Tri Pauling selitti samalla, että kaksi muuta Nobelin rauhanpalkinnon saanutta, Canadan pääministeri Lester B. Pearson ja Yhdysvaltain edustajana YKssa oleva R. Ralph Bunche, olivat sanoneet, että virkansa takia he eivät voi vetoomusta allekirjoittaa, mutta heidän allekirjoituksesta pidättymistään ei pidä tulkita niin, että he ovat eri mieltä vetoomuksen suhteen.

Pääministeri Pearson sanoi, että hän tekee kaiken voitavansa Vietnamin sopimuksen aikaansaamisen hyväksi, selitti tri Pauling.

Vuonna 1964 Nobelin rauhanpalkinnon ja v. 1954 Nobelin kemian palkinnon saanut tri Pauling sanoi, että tämä vetoomus on osoitettu seuraaville: Presidentti Lyndon Johnson, Etelä-Vietnamin pääministeri Nguyen Cao Ky, Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Chi Minh, Kiinan Mao Tse-tung, Etelä-Vietnamin vapausrintaman (Vietkong) puhemiehistö, Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosygin, Ranskan presidentti Charles de Gaulle, Britannian pääministeri Harold Wilson, YKn pääsihteeri U Thant, paavi Paul jne.

Tri Paulingin julkaisemassa, Nobelin rauhanpalkinnon saajien vetoomuksessa sanotaan:

"Vietnamin sota kolkuttaa maailman omaatuntoa. Kukaan meistä ei voi lukea päivästä toiseen tietoja tappamisesta, silpomisesta ja polttamisesta vetoamatta tämän epäinhimillisyyden lopettamiseksi.

"Meidän tarkoituksenamme ei ole nyt jakaa vastuunalaisuutta taisteluun osallistuvien kesken. Kaikkein tärkeintä on se, että tämä rikos kaikkea sivistyneisyyttä vastaan on lopetettava.

"Rauha on mahdollinen. Kumpikin puoli sanoo, että se hyväksyy Geneven sopimuksen perusteet. Miksi ei sitten kokoonnuta poliittisen ratkaisun löytämiseksi? Miksi ei hetikohtaista ampumisen lopettamista?

"Ihmisyyden nimissä me allekirjoittaneet, Nobelin rauhanpalkinnon saajat vetoamme kaikkiin asianomaisiin hallituksiin ja osapuoliin, että ne ryhtyisivät hetikohtaisesti toimenpiteisiin ampumisen lopettamiseksi ja tämän traagisen taistelun sopimiseksi neuvottelujen avulla."

Tri Paulingin lisäksi tämän vetoomuksen ovat allekirjoittaneet mm. tri Martin Luther King; Sir Norman Angell; loordi Boyd Orr; Philip J. Noel-Baker (Britannia); tri Albert Schweitzer ja heimopäällikkö A. J. Luthuli (Afrikka) sekä Rev. George Dominique Pire (Belgia).

Intiaanineuvosto vaatii kansallista tutkimusta

Suosittelevat kuninkaallisen komission muodostamista ja vaativat siihen "hyvää edustusta intiaaneille"

Regina. — Canadan intiaanien kansallinen neuvosto — National Indian Council of Canada (NIC) — lähetti torstaina pääministeri Pearsonille sähkeen, missä pyydetään, että hallitus nimittäisi kuninkaallisen komissionin tutkimaan intiaaniongelmaa Canadan yhteiskunnan kaikissa portaissa.

Sähkeen allekirjoittajana oli vastavalitun kansallisen intiaanineuvoston (NICn) presidentti Philip Thompson.

Sähkeessä selostetaan, että täällä kokoustaan pitäneen intiaanineuvoston mielestä kaikkein polttavampia kysymyksiä ovat:

— Joidenkin hallituselinten — kuten intiaanien asiain jaoston — vanhentunut olettamus, että intiaanit eivät kykene tekemään päätöksiä omista asioistaan, tai että he eivät voi omaksua vastuunalaisuutta päätöksistään;

— Intiaanien edustuksen puute;

— Intiaanien sananvallan puute ohjelmista, jotka koskevat intiaaneja;

— Intiaanien mielipiteiden täydelleen huomioimatta jättäminen;

Intiaanineuvoston kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma missä kehoitetaan "muodostamaan heti, v. 1965 kuninkaallinen komissioni', jonka tehtävänä on "tutkia Canadan intiaanien asemaa yhteiskunnan kaikilla portailla" ja että "intiaanien pitää saada hyvä edustus komissionissa."

Intiaanien asioita hoitava kansalais- ja siirtolaisasiain ministeri John R. Nicholson lähti perjantaina maanlaajuiselle matkalle tutkiakseen intiaanien kurjia asunto-oloja.

Port Arthurista matkansa aloittava mr. Nicholson vierailee intiaaniyhdyskunnissa Manitobassa, Northwest Territoriessa, Saskatchewanissa, Albertassa ja British Columbiassa. Ministerin mukana kulkevaan henkilökuntaan kuuluu liittohallituksen "Sota köyhyyttä vastaan" ohjelman päämies Tom Kent; Central Mortgage and Housing Corporationin presidentti ja eräs insinööri; intiaanien asioita hoitavan jaoston apulaisministeri ja ministerin henkilökohtainen avustaja, joka on intiaani.

Mr. Nicholson sanoi torstaina, että hän haluaa tutustua siihen, mihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä intiaanien asuntotilanteen korjaamiseksi ennen kuin he esittävät ehdotuksensa hallitukselle. "Jos me olemme vakavissamme sodassa köyhyyttä vastaan, tämä on paras paikka sen aloittamiseksi", hän sanoi.

Sähkötyöläiset hylkäsivät terästyöläisten union

Toronto. — Canadian General Electric-yhtiön Scarborossa sijaitsevan uuden laitoksen työläiset hylkäsivät tiistaina United Steelworkers of America-union anomuksen päästä heidän edustajakseen ja valitsivat sen sijaan United Electrical Workers-union jäsenyyden, ilmoitti eräs viimeksimainitun union puhemies.

Todettiin, että työläiset olivat antaneet 114 ääntä United Electrical Workers-union puolesta ja vain 54 Steelworkersin puolesta.

$35,000 KORVAUSTA VIRHEELLISESTÄ 17 V. VANKEUDESTA

Springfield, Ill. — Theodore Marcin, joka vietti epäoikeutetusti 17 vuotta vankeudessa, käveli viime tiistaina kuvernööri Otto Kernerin toimistoon ja palasi sieltä muutaman minuutin kuluttua $35,000 rikkaampana.

Mainitun summan suuruinen shekki annettiin hänelle osoituksena Illinoisin lainlaatijakunnan pahoittelusta sen johdosta, että mies oli ollut syyttömänä vankeudessa niin pitkän aikaa. Viidenkymmenkuuden vuoden ikäinen nykyinen losangelesilainen kuorma-autonajuri Marcin sanoi ettei hänellä ole vielä mitään varmoja suunnitelmia siitä miten hän tulee rahan käyttämään.

Kun häneltä kysyttiin josko hänen mielestään $35,000 oli riittävä korvaus siitä, että hän oli joutunut viettämään 17 vuotta vankeudessa, Marcin vastasi, että "jokainen haluaa enemmän".

Marcin oli pidätettynä vuodesta 1933 vuoteen 1950 tuomittuna erään poliisin kuoliaaksi ampumisesta eräässä laittomassa ryypiskelypaikassa Chicagossa. Tämä tapahtui kieltolain aikana.

Hänet vapautettiin v. 1950 sen jälkeen kun oikeudenkäynnin pöytäkirjoja tutkittaessa havaittiin, että nainen, joka oli tunnistanut hänet murhaajaksi ei ollut todella ehdottomasti varma siitä, että Marcin oli murhan suorittanut mies.

Marcinin leskeksi jäänyt äiti työskenteli 11 vuotta siivoojana saadakseen sen verran varoja, että hän kykeni järjestämään poikansa puolustamisen ja vankilasta vapauttamisen.

VIIME TIEDOT

Toronto. — On mahdollista, että Massey-Ferguson-yhtiön 2,700 täkäläistä työläistä voitaisiin sakottaa $100 kutakin päivää kohden minkä he ovat korpilakossa protestoiden sen johdosta, että yhtiö on ottanut käyttöönsä elektroonisia laitteita heidän työtehonsa mittaamiseksi. Union taholta on sanottu, että se on täysin tietoinen siitä mahdollisuudesta, mutta sen johto on sitä mieltä, että sellaisten laitteiden käyttäminen merkitsee työehtosopimuksen rikkomista.

Sault Ste. Marie. — Eilen (torstaina) täällä satoi yli kaksi tuumaa vettä tulvittaen satojen rakennuksien kellareita ja aiheuttaen kauppojen tavaravarastoille vahingon, joka voinee nousta yli $100,000. Algoma Central-rautatien alitse johtavalla tiellä oli 3—4 jalkaa vettä ja se keskeytti liikenteen kaupungin valtakadulla neljäksi tunniksi.

Tsarapkin:

Bonnin ydinaseistaminen olisi sopimuksen tiellä

Geneve. — Neuvostoliiton päävaltuutettu 17 vallan aseistariisumiskonferenssissa sanoi täällä tällä viikolla, että länsimaiden suunnitelma, minkä mukaisesti voitaisiin järjestää ydinaseita Länsi-Saksalle, on "pääasiallisin ja mahdollisesti ainoa este idän ja lännen välisen ydinaseiden useiden valtojen käsiin joutumisen estämiseksi tarkoitetun sopimuksen tiellä.

Länsimaiden neuvottelijat ovat sitä vastoin väittäneet, että ehdotetut monenkeskeiset ydinasevoimat ja Atlantin ydinasevoimat — joihin molempiin liittyisi Länsi-Saksan asejoukkoja — todellisuudessa lisäisivät enemmän sormia varmistimeen kuin ydinaseliipasimeen.

Neuvostoliittolainen edustaja Simjon Tsarapkin sanoi sanomalehtimiehille, että Yhdysvaltain edustaja oli saapunut konferenssiin vain toistaakseen vanhat kankanottonsa. Hän sanoi ettei ollut tapahtunut mitään muutosta Yhdysvaltain suhtautumisessa aseistariisumiskysymykseen sen kahden viikon kuluessa, minkä konferenssi on ollut uudelleen istunnossa.

Kun häneltä kysyttiin josko konferenssi on tuomittu epäonnistumaan hän vastasi: "En haluaisi sanoa sitä niin ratkaisevalla tavalla . . . Olen parantumaton optimisti. Toivon, että voimme päästä sopimukseen."

Länsimaiden puhemiehet väittivät sitä vastoin, että Canadan, Britannian, Yhdysvaltain ja Italian päävaltuutetut olivat edistyneet työskentelyssään kohti uusia ehdotuksia ydinaseiden leviämistä koskevan sopimusluonnoksen laatimiseksi.

Tavallisesti tietoisista piireistä ilmoitettiin, että on olemassa hyvä mahdollisuus jotta sopimusluonnos voidaan esittää konferenssille ensi viikolla.

Mr. Tsarapkin kommentoi tästä asiasta ollessaan YKn kirjeenvaihtajan lounaalla.

1,473 canadalaista kuollut maanteillä 5 kk. kuluessa

Ottawa. — Canadan maantieturvallisuusneuvoston raportissa tällä viikolla kerrottiin, että 1,473 canadalaista oli saanut surmansa maanteillä tämän vuoden ensimmäisen viiden kuukauden kuluessa. Viime vuoden vastaavana aikana kuoli samanlaisissa onnettomuuksissa 1,472.

Vuoden ensimmäisen viiden kuukauden kuluttua todettiin, että maantietapaturmat olivat lisääntyneet kuudessa Canadan kymmenestä maakunnasta ja vähentyneet vain New Brunswickissa, Ontariossa, Manitobassa ja British Columbiassa.

Neuvoston raportissa ilmoitettiin, että lisäksi 49,368 canadalaista oli loukkaantunut maantieonnettomuuksissa mainitun viiden kuukauden kuluessa. Loukkaantuneiden luku vastaavalta ajalta viime vuonna oli 47,572.

Goldberg kieltää, että YK-riita olisi sovittu

United Nations. — Yhdysvaltain Yhdistyneiden Kansakuntien suurlähettiläs Goldberg sanoi tällä viikolla, että julkaistu tiedotus jotta Yhdysvallat luopuisi kauan kestäneestä taistelustaan pakoittaakseen Neuvostoliitto maksamaan joitakin YKn jäsenveroja, ei ole "tarkka".

"Tästä kysymyksestä vielä keskustellaan", sanoi hän.

Ruoka kortille Intiassa

New Delhi. — Intia on päättänyt saattaa voimaan asteittain lisääntyvän ruokasäännöstelyn suuremmissa asutuskeskuksissa taistelussaan kroonillista ruokatarpeiden puutetta vastaan.

Säännöstely, joka koskee ainoastaan viljatuotteita, astuu voimaan aikaisin ensi vuonna Bombayssa, Madrasissa, New Delhissä ja Kalkuttassa, joissa kaikissa on enemmän kuin 2,500,000 asukasta. Kalkutassa on jo voimassa rajoitetussa määrässä ruokatarpeiden säännöstely.

Jo tiistaina nähtiin ihmisjoukkojen turvautuvan mellakoihin ja ruokavarastojen ryöväämiseen itäisessä Biharin osavaltiossa, missä nälänhätä on erittäin vakava.

Intian pääministeriä Shastria olivat Jugoslaviassa vastaanottamassa ja tervehtimässä presidentti ja rouva Tito. Mr. Shastri vetosi Belgradin lentokentälle saavuttuaan maailman rauhan puolesta ja kehoitti valtiomiehiä toimimaan niin, että katastroofi voidaan välttää.

$600,000 arvoisesti kobolttia varastettu hallituksen varastosta

Suihkumoottoreissa käytettyä metallia kuljetettu USAn kautta myös Englantiin; 6 miestä pidätetty

Toronto. — Kuusi miestä on asetettu syytteeseen osallistumisesta tavalla tai toisella lähemmäksi $600,000 arvoisen kobolttimäärän varkauteen Bellevillen alueella. Kobolttl varastettiin Canadan hallituksen varastosta Deloro Mining and Smelting-yhtiön varastohuoneelta.

Syytökset seuraavat kolme kuukautta kestäneitä tutkimuksia, joihin osallistuivat Ontarion maakuntapoliisi, Englannin Scotland Yard, Yhdysvaltain FBI ja tullivirkailijoita.

Poliisin antaman tiedotuksen mukaan osa kysymyksessäolevasta koboltista on löydetty Englannissa ja toinen erä eräästä metallin prosessoimislaitoksesta Houstonissa, Yhdysvalloissa.

Romukauppias 50 vuoden ikäinen Irving Moldaver ja Deloroyhtiön varastonhoitaja vähti 70 vuoden ikäinen William Reban on asetettu syytteeseen salajuonittelusta noin $70,000 kobolttimäärän varastamiseksi.

Romukauppias 27-vuotias Leonard Vigodda, hänen isänsä Samuel, Herbert Maracle ja Bernard Boulter, kaikki Bellevillestä on asetettu syytteeseen salajuonittelusta $600,000 arvoisen kobolttimäärän varastamiseksi.

Viisi syytetyistä esiintyi poliisioikeudessa Bellevillessä keskiviikkona. Heidän asiansa käsittely siirrettiin ensi keskiviikkoon syytettyjen tunnustamatta tai kiistaamatta syyllisyyttään.

Poliisin antaman tiedotuksen mukaan kaikkien syytettyjen, Moldaverin oli määrä saapua oikeustalolle vähän myöhemmin lainopillisen neuvonantajansa seurassa.

Vigodda ja hänen poikansa vapautettiin oikeuskuulusteluun asti $10,000 raha- ja $5,000 omaisuustakausta vastaan. Kaikki toiset pääsivät vapaaksi $5,000 takausta vastaan.

Syytetty Regan on entinen Deloron kunnan esimies ja Moldaver entinen partiopoikain Peterboroughn piirin presidentti.

Boulter ja Maracle ovat bellevilleläisen Markell Minerals and Metal-yhtiön työläisiä, saman romumetalliyhtiön, jonka presidenttinä on Samuel Vigodda.

Vigoddan firmalla ja Peterborough Metals-yhtiöllä oli molemmilla urakat Delorassa hylyksi jätetyn kaivoksen hajoittamiseksi, tiedotettiin poliisilaitoksen taholta.

Liittoparlamentin alahuoneessa herätettiin jokseenkin jyriseviä kysymyksiä sen johdosta, että oli menetetty huomattava määrä strateegista metallia, erikoisesti oppositiopuolueen vaatiessa parempaa selostusta siitä mihin ja miten metalli oli hävinnyt hallituksen varastosta vaikka se oli ollut oletettavasti vahvan vartioinnin alaisuudessa.

Poliisitutkimuksessa on todettu, että yli vuoden ajan ne terästynnyrit, joissa koboltin oli pitänyt olla, olivat vain hiekalla täytettyjä. Noin 160 tonnia tätä arvokasta metallia on kateissa. Deloro sijaitsee 40 mailia itään Peterboroughsta. Sulattimoyhtiö lopetti toimintansa v. 1958, mutta jälelle jäi 640 tynnyriä kobolttia ja tynnyrit, joista jotkut painoivat niinkin paljon kuin 1,800 paunaa jätettiin varastoon sinne.

Metallin arvo oli yhteen aikaan niinkin korkea kuin $1,300,000, mutta vuosien kuluessa sen arvo on laskenut.

Kobolttia käytetään teräksen kovettamisessa. Se on erittäin tärkeä osa seoksesta, josta valmistetaan lentokoneiden suihkumoottorien osia.

Hallitus totesi metallivarkauden vasta viime toukokuussa, jolloin puolustusministeriö oli päättänyt tarjota sitä siviilitarkoituksiin.

Kun tynnyreitä avattiin, niin todettiin, että ne oli täytetty vain hiekalla ja soralla.

Poliisit ovat saaneet tietoonsa, että metalli oli salakuljetettu Yhdysvaltoihin osana laivanlastillisesta romua, joka oli kuljetettu Baltimoreen.

Sieltä sitä lähetettiin Englantiin, missä Scotland Yard, Englannin valtiopoliisi tavoitti ainakin osan siitä.

Vancouverin elevaattorityöläisille voitto

Vancouver. — Vancouverin viljan käsittelijät ovat hyväksyneet yksimielisesti ehdotuksen uudeksi työehtosopimukseksi. Tämä merkitsee sitä, että 10 viikkoa kestänyt lakko, joka on rajoittanut viljan kuljetuksen miltei olemattomiin on jokseenkin päättynyt.

Yli 400 sataman 450 viljan käsittelijästä keskusteli suljetussa kokouksessa yli tunnin ajan niistä ehdotuksista, jotka oli esitetty heille liittohallituksen sovittelijan tri G. Neil Perryn toimesta.

Ehdotuksien mukaan työläiset saavat kaikkiaan 63 sentin korotuksen työehtosopimuksen kolmivuotisen voimassaoloajan kuluessa ja $100 yhtenä summana.

International Union of Brewery, Flour, Cereal, Soft Drink and Distillery Workersin Vancouverin osaston presidentti Robert Ferguson sanoi, että miehet voivat olla jälleen töissä ensi maanantaina.

Mutta, hän lisäsi, siksi kunnes sopimus on allekirjoitettu molemminpuolin piketit jatkavat toimintaansa Vancouverin viljaelevaattoreilla.

"Meille on jätetty tehtäväksemme sopimuksen laatiminen tri Perryn ja yhtiöiden hyväksymien ehdotuksien mukaisesti. Työ voitanee loppuun suorittaa viikonloppuun mennessä", sanoi hän.

Mr. Ferguson korosti union jäsenille, että heidän on ylläpidettävä pikettilinjoja siksi kunnes yhtiöt ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Työläisille on luvattu mainittu $100 lisää palkkaa taannehtivasti viime vuoden marraskuun 1 päivästä huhtikuun 1 päivään kuluneelta ajalta.

Viime huhtikuun 1 päivästä lähtien maksetaan työläisille 16 sentin korotus nykyisen $2.48 peruspalkan lisäksi. Vuoden 1966 huhtikuun ensimmäisenä päivänä sitä korotetaan jälleen 16 sentillä ja samoin seuraavan vuoden huhtikuun 1 päivänä. Sopimuksen päättymispäiväksi on sovittu marraskuun 30 p. 1967.

KIRJEENVAIHTAJAT KERTOVAT TERRORISTA

Moskova. — Kolme neuvostoliittolaista sanomalehtimiestä kertoi täällä tällä viikolla television välityksellä Pohjois-Vietnamista ja siitä kuinka yhdysvaltalaisten lentokoneiden hyökkäykset siihen maahan olivat aikaansaaneet laajassa mitassa terroria, yhteyslaitoksien toiminnan keskeytymisiä ja vahinkoja kouluille, sairaaloille ja teollisuuslaitoksille.

Kirjeenvaihtajat olivat olleet Vietnamissa tammikuusta myöhään heinäkuuhun asti ennenkuin he palasivat kotiinsa.

Eräs näistä kirjeenvaihtajista kertoi, että hyökkäykset Pohjois-Vietnamiin alkoivat suuremmassa mitassa huhtikuussa ja toukokuussa.

"Ne oli tarkoitettu maan talouden halvauttamiseksi. Niitä ei keskeytetty. Ne jatkuivat yölläkin valotuspommien avulla.

"Sairaaloita ja kouluja vaurioitui", sanoi hän. Tässä vaiheessa näytettiin valkokankaalla vähän filmiä, missä näytettiin palavia rakennuksia. Kirjeenvaihtajat selostivat, että rakennukset olivat kouluja ja sairaaloita.

Yksi näistä kolmesta kirjeenvaihtajista kertoi automatkasta etelään Hanoista. Hän oli Isvestijan Vadim Kassis.

Kassis kertoi, että pommittajat lensivät useinkin erittäin alhaalla. Eräskin koulupoika sai surmansa konekivääritulesta, joka oli suunnattu häntä vastaan vain noin kolmen metrin korkeudesta.

Palaten puhumaan jälleen kouluista ja sairaaloista Kassis sanoi, että eräästä alas ammutusta lentokoneesta oli saatu kartta mihin oli merkitty koulujen ja sairaaloiden sijainti.

Se todistaa, että pommittamiset olivat tapahtuneet tahallisesti, sanoi hän.

OTTAWA SUUNNITTELEE MUUTOKSIA KANSALAISUUSLAKIIN

Ottawa. — Kansalaisuus- ja siirtolaisuusministeriön virkailijat ovat harkitsemassa mitä muutoksia tulisi tehdä kansalaisuuslakiin, että voitaisiin taata jotta siirtolaiset voisivat vannoa uskollisuusvalansa vain siitä vakuuttamalla jos he eivät pidä valan vannomisesta jumalan kautta.

Virkailijat sanovat, että hollantilaisen siirtolaisen Martin Vanderpolin tapausta tutkitaan myös niiden ehdotuksien yhteydessä, jotka aiotaan esittää muutoksiksi parlamentin alahuoneessa mahdollisesti ensi syksynä.

Mr Vanderpol kieltäytyi Victoriassa valan vannomisesta jumalan kautta siitä syystä, että hän on ateisti. Tuomari M. L. Tyrwhitt-Drake tulkitsi kansalaisuuslain siten, että uskollisuusvala on vannottava jumalan kautta ja niinollen hän kielsi kansalaisoikeudet mr Vanderpolilta ja hänen vaimoltaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Singaporen itsenäistymisestä

Maanantaina saapui tieto, että Singapore, Kaakkois-Aasian yksi tärkein satamakaupunki ja liikennekeskus, sekä Britannian tunnettu laivastotukikohta, on eronnut syyskuun 16 päivänä 1963 muodostetusta Malesian liittovaltiosta. Vaikka yleisesti on tiedetty, että haulikkohäihin verrattavan Malesian liittovaltion muodostaminen oli kaikkea muuta kuin "onnellinen" liitto, tämä tieto Singaporen eroamisesta ja itsenäistymisestä tuli kuitenkin miltei yhtä yllättäen kuin salamanisku taivaalta.

Meille on korostettu päivälehtien palstoilla sekä radio- ja televisiouutisissa, että Singaporen eroamispäätökseen vaikuttivat suuresti ulkopuoliset tekijät, erikoisesti Indonesian, Kiinan ja Filippiinien painostus. Ulkopuolisia vaikutteita ei voida tietenkään jättää tässäkään yhteydessä huomioonottamatta, mutta tosiasia kuitenkin on, että Malesian hajoamisprosessin syyt löytyvät tämän liittovaltion "syntymävioista", sillä se perustettiin Lontoon määritelmien mukaisesti "kommunisminvastaiseksi linnakkeeksi Kaakkois-Aasiaan", eikä asianomaisten valtioiden ja kansanjoukkojen itsenäisen elämäntavan ja edistyksen hyväksi.

Malesian liittovaltioon tuli tässä mielessä yhdistetyksi Malaiji, Singapore, Sarawak ja Saban (Pohjois-Borneo). Liittovaltion yhteenlaskettu väkiluku on 11,000,000. Sukuperältään he ovat 43-prosenttisesti kiinalaisia ja noin 40-prosenttisesti malaijilaisia ja loput muihin kansallisuuksiin kuuluvia. Liitosta nyt eronneen Singaporen lähes 2,000,000 asukasmäärästä on miltei 80 prosenttia kiinalaista alkuperää. Lontoon sanelun mukaan laadittu Malesian perustuslaki säätää kuitenkin, että liittovaltion parlamenttiin valitaan ainoastaan 15 edustajaa Singaporesta ja Malaijista 104, antaen se täydellisen kontrollin malaijilaisille sekä vierasmaalaisille isännille mainion tilaisuuden jatkaa roturiitoja hajoita ja hallitse-ohjelman ylläpitämiseksi.

Ilmoittaessaan Singaporen erosta mainitun kaupunkivaltakunnan presidentti Lee Kuan Yew ja Malaijin johtaja Tunku (prinssi) Abdul Rahman viittasivat siihen, että kiistanalaisina kysymyksinä ovat olleet yhtäällä perustuslain aiheuttamat pulmat ja toisaalla taloudellisia kysymyksiä koskevat seikat.

Pohjimmaisena ja ratkaisevana syynä on kuitenkin se tosiasia, että Malesian "muodollisesta" itsenäistymisestä huolimatta, mainittu liittovaltio on ollut ja on edelleenkin Britannian kolonialistien peukalon alla.

BRITTIEN OSUUS

Kaksi vuotta sitten, jolloin Lontoo teki päätöksen tämän liittovaltion perustamisesta, Malesian liittovaltion alueella oli voimakas protestiliike koko suunnitelmaa vastaan. Kuala Lumpurissa, Malaijin ja myöhemmin Malesian pääkaupungissa oli suuria mielenosoituksia tätä yhdistämissuunnitelmaa vastaan. Malaijin johtavat puolueet, Malaijin työväenpuolue, Kansanpuolue, Malaijin muhamettilainen puolue ja Yhdistynyt demokraattinen puolue protestoivat suunnitelmaa vastaan huhtikuussa 1963. Brittiläiset siirtomaaherrat jättivät kuitenkin kansanjoukkojen protestit huomioonottamatta ja sulkivat protestiliikkeeseen osallistuneiden poliittisten puolueiden johtajat vankilaan. Tällä vanhalla tyytymättömyydellä on nyt osansa Singaporen eroon.

Taloudelliselta kannalta katsoen Malaiji on vienyt johtavaa osaa tässä liittovaltiossa. Malaijista tuotetaan yksi kolmannes maailman tinasta. Sen maatalouden kaikkein tärkein tuote on kumi, minkä kasvattaminen antaa työn maan joka kolmannelle työläiselle. Mutta maan talouselämä jäi yhtä hyvin liittovaltion muodostamisen jälkeen kuin se oli ollut sitä ennenkin brittiläisten kolonialistien käsiin. Kuusikymmentä prosenttia kaivoksista ja 2/3 kumiplantaaseista on ulkomaalaisten, pääasiassa brittiläisten kontrollissa. Noin 70 prosenttia viennistä ja 75 prosenttia tuontikaupasta on myös brittiläisten kontrollissa. Brittiläiset pääomansijoittajat ovat kahmineet suuria voittoja sieltä.

INDONESIAN "HYÖKKÄYS"

Uutistiedoissa on viimeaikoina korostettu voimakkaasti Indonesian hyökkäysvaaraa Malesian liittovaltiossa. Tosiasia onkin, että Indonesia pitää kiinni Lontoon selityksestä, että Malesian liittovaltio muodostettiin "kommunisminvastaiseksi linnakkeeksi" Kaakkois-Aasian kansojen itsenäisyysliikkeitä vastaan. Tällä perusteella Indonesian hallitus on sanonut avoimesti, että se pyrkii Malesian liittovaltion hajoittamiseen . . . Mutta Indonesia ei ole "hyökännyt" Malesian liittovaltioon, kuten Lontoossa on toivomusmielessä "ennusteltu". Päinvastoin Indonesian hallitus on sanonut, että se on valmis tämän ongelman rauhanomaiseen ratkaisuun. Vielä viime tammikuun 15 päivänä Indonesian ulkoministeri Raden Subandrio julisti, että Indonesia on "valmis kohtaamaan viivyttelemättä ja ilman mitään ennakkoehtoja Malesian ja Britannian edustajat, yritettäessä etsiä rauhallista ratkaisua Malesian ongelmalle".

Lontoo suhtautui kuitenkin kielteisesti tähän ehdotukseen ja brittiläislehti Daily Sketch kirjoitti: "Britannia on suhtautunut kylmästi Indonesian rauhantunnusteluihin" samalla kun Lontoon Daily Express sanoi Lontoon "olevan valmis sodankäyntiin" Indonesiaa vastaan.

Tosiasia tässä "hyökkäysjutussa" onkin tarua kummempi ja se on, että Malesiassa on Lontoon omien tietojen mukaan noin 50,000 brittiläistä sotilasta, joista 10,000 on sijoitettuna Borneon saarelle Sabah- ja Sarawak-valtioihin eli välittömästi Indonesian rajaseudulle. Siellä on vakituisesti pidetty brittiläisiä sotalaivoja, mukaanluettuna lentokoneiden emälaivoja. Sen lisäksi Malesiassa on ollut sekä australialainen että uusiseelantilainen jalkaväkipataljoona. Ja Lontoon Daily Expressin kirjeenvaihtaja George Gale kirjoitti sieltä tammikuun 7 päivänä, että Borneossa (Indonesian rajaseudulla) olevat brittiläiset asevoimien jäsenet tervehtisivät Indonesian hyökkäystä siksi kun se antaisi heille hetikohtaisesti mahdollisuuden "rankaisutoimenpiteisiin" ryhtymistä varten. Sama kirjeenvaihtaja meni jopa niin pitkälle, että sanoi Vulcan pommituskoneiden olevan valmiina kuljettamaan "ydinpommeja Britannian Kauko-Idän tukikohdilta".

Kaikki tämä viittaa siihen, että Malesian liittovaltio on ollut ennenkaikkea pelinappulana Britannian imperialististen piirien käsissä. Tämä selittää paremmin kuin mikään muu, miksi Malesian liittovaltioavioliitto on ollut kaikkea muuta kuin onnellinen.

Kuvaavaa muuten on, että erotessaan Malesian liittovaltiosta Singaporen pääministeri Lee Kuan Yew sanoi, että itsenäistynyt Singapore tekee pesäeron "kommunisminvastaisesta liikkeestä" ja omaksuu linjoittumattoman ulkopoliittisen linjan sekä ryhtyy kaupankäyntiin niin sosialististen maiden kuin Indonesiankin kanssa. Kun muistetaan, että kaupankäynnin asemesta Malesian liittovaltio on Lontoon ohjeiden mukaan hionut sotakirvestä Indonesiaa vastaan, niin silloin nähdään, että Singaporen eroa liittovaltiosta ennakoi asiallisesti puhuen "kommunisminvastaisen linnakkeen" lopullista tuhoa. Toisaalta, järjestämällä kauppasuhteet Indonesian kanssa historialliselle pohjalle, Singapore voi, jos haluaa, omaksua entistä itsenäisemmän asenteen monissa kysymyksissä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kaarlo Törmälä, Waters Township, Ont., täyttää keskiviikkona, elokuun 18 päivänä 78 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

"Ranska ei halua erehdystensä toistumista"

Hongkong. — Ranskan kulttuuriministeri André Malraux sanoi Hongkongissa lauantaina, ettei Ranska halua nähdä omien erehdystensä toistuvan Aasiassa muiden toimesta.

Malraux, joka pysähtyi Hongkongissa paluumatkallaan Kiinasta, ei suostunut kommentoimaan Kiinan johtajien kanssa käymiään neuvotteluja. Hän sanoi tekevänsä tämän vasta sen jälkeen kun on selostanut matkaansa presidentti de Gaullelle.

Malraux totesi, että idän ja lännen välisten suhteiden paraneminen on hyvin toivottavaa. — Tämä asia ei ole riippuvainen Vietnamin kysymyksestä, vaan Vietnamin kysymys on pikemminkin riippuvainen idän ja lännen keskisestä ymmärtämyksestä, hän lisäsi.

— Ranskan hallitus, mutta ei de Gaullen hallitus, on tehnyt Aasiassa niin suuria erehdyksiä, ettei se halua niitä toistettavan — maailman tulevaisuuden vuoksi, lausui Malraux.

Hän totesi edelleen, että Kiinan johtajat haluavat sovittaa maansa jälleenrakennustyön koko maailmaan soveltamallaan vallankumouspolitiikalla. He eivät ole halukkaita liittymään YK:hon nykyisillä ehdoilla, sanoi Malraux.

Öljy-yhtiöt jarruna Indonesiassa

Djakarta. — Noin 2,000 amerikkalaisen Caltex-öljy-yhtiön indonesialaista työntekijää Sumatralla on julistanut lakon. Työntekijät vaativat parempia palkkoja ja työolosuhteita.

Indonesian tiedemiesseura puolestaan on vaatinut kaikkien ulkomaisten öljy-yhtiöiden kansallistamista. Seuran julkilausumassa korostetaan että nykyiset vaikeudet, mm. öljytuotteiden puute, ovat seurausta ulkomaisten yhtiöiden toiminnasta.

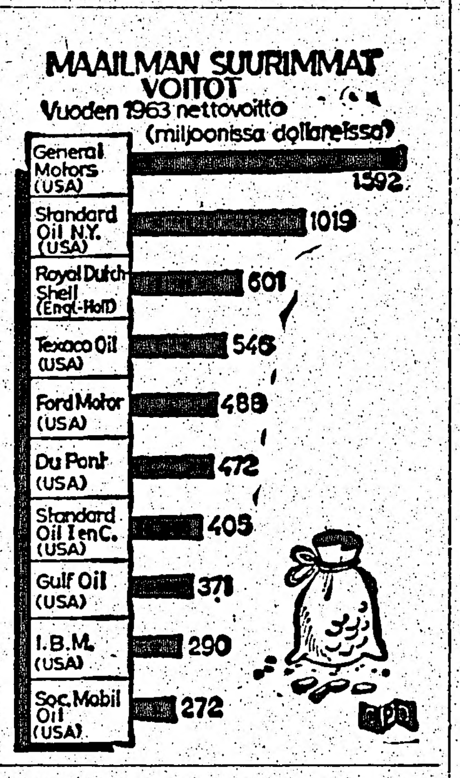

Wilsonin vaihtoehdot deflaatio -- devalvointi

Englannin valtionvarainministeri Callaghan ehti viime maanantaina vakuutella alahuoneessa, että hallitus on luottavainen Englannin maksutaseen tasapainottamisen suhteen. Seuraavana päivänä Englannin keskuspankin julkaiseman raportin mukaan kulta- ja valuuttareservit supistuivat heinäkuussa 50 miljoonaa puntaa eli 947 miljoonaan puntaan. Tämä oli suurin menetys yhden kuukauden aikana sen jälkeen kun Wilsonin hallitus nousi valtaan viime lokakuussa. Todellisuudessa menetykset olivat paljon suuremmat, sillä Englanti sai heinäkuussa Länsi-Saksasta kiireellisesti etumaksuja Reinin armeijan ylläpitämiseksi 40 miljoonaa puntaa. Lisäksi Englanti vippasi USA:sta heinäkuussa 50 miljoonan punnan arvosta dollareita. Täten heinäkuun kokonaismenetykset olivat todellisuudessa 140 miljoonaa puntaa.

Englannin maksutasetta sekä kulta- ja valuuttavarantoa puristaa jatkuvasti kauppataseen vajauksellisuus, joka on jatkunut noin 40 miljoonan punnan kuukausivauhdilla. Lähipäivinä julkaistavaa raporttia ulkomaankaupan kehityksestä odotellaan pelolla. Jos se osoittaa edelleen suurta vajausta, merkitsee tämä sitä, että valtionvarainministeri Callaghanin ponnistelut tuonnin supistamiseksi ja viennin edistämiseksi ovat valuneet hiekkaan ja Wilsonin hevoskuuriohjelmilla on ollut päinvastainen vaikutus. Kansainvälisen luottamuksen palauttamisen sijasta on seurauksena epäluottamuksen kasvu Wilsonin hallituksen kykyyn saattaa Englannin talous tasapainoon, mikä huipentuu epäluulon lisääntymiseen punnan arvon säilymisestä.

Lontoon kultapörssissä keinottelu on noussut huippuunsa. Ranskan, joka on avoimesti syönyt ennen kaikkea USA:n mutta myös Englannin kultareservejä, kanta on selvä. Se ei pidä hallussaan dollareita ja puntia kuin "käsikassan" verran. Ranska on myös selvästi ilmoittanut, ettei se ryhdy mihinkään toimenpiteisiin kapitalistisen maksujärjestelmän uudistamiseksi ennen kuin Englanti ja USA ovat saattaneet maksutaseensa tasapainoon. Erityistä huomiota on kiinnittänyt Kiinan viime päivinä suorittamat huomattavan suuret kullan ostot Lontoossa. Eri lähteistä saatujen arviointien mukaan näiden kullan ostojen arvo vaihtelee 56 ja 160 miljoonan dollarin välillä. Todennäköisesti ne ovat 100 miljoonaa dollaria. Tämän lisäksi myös eräät kehitysmaat ovat suorittaneet huomattavia spekulatiivisia kullan ostoja. Kiinan ostojen perusteluiksi arvioidaan pelko punnan devalvoimisesta tai mahdollisesti Vietnamin kriisin kiristyminen, joka saattaisi johtaa lännen kullan myyntikieltoon.

Sitten vuosien 1963—64 suurten viljan ostojen Neuvostoliiton kullan myynnit länteen ovat olleet vähäiset. Kapitalistisen maailman kultavarojen lisäys on siten ollut milfei yksinomaan Etelä-Afrikan kullan tuotannon varassa. Tämäkään kulta ei ole joutunut kansainvälisen kaupan liikkeiden helpottamiseen läheskään yhtä suuressa määrin kuin aikaisemmin, vaan pääasiassa eräiden maiden keskuspankkien kultareserveihin ja yksityisten "sukkatalletuksiin". Tämä virtaus on johtanut kullan hinnan ennätysmäiseen noteeraukseen sitten viime huhtikuun puolivälin. Lontoossa kullan hinta on kivunnut 252 shillinkiin 1½ penceen ja vastaavasti New Yorkissa 35 dollariin 16—18 centtiin. Kullan virallinen vaihtokurssi on 35 dollaria unssilta. Englanti näyttää puristuvan nopeasti kahden pelottavan vaihtoehdon eteen: joko deflatoristen toimenpiteiden kiristyminen tai punnan devalvointi. Mitä enemmän Wilsonin hallitus välttää puhetta näistä vaihtoehdoista sitä ahdistävammaksi valinta näyttää muodostuvan. — Kras.

Kupariesiintymä Hankasalmella

Hankasalmi. — Uusi kupari- ja magneettiesiintymä on löydetty Hankasalmen Säkinmäen kylässä. Esiintymän tarkemmat tutkimukset suoritetaan vielä tänä kesänä Geologisen tutkimustoimiston toimesta. Aiheen tutkimukseen antoi maanviljelijä Emil Huuskosen tekemä kivilöytö hänen kaivaessaan uuden navettansa pohjaa maatilallaan. Geologisen tutkimustoimiston tarkastuksessa todettiin kivinäytteiden sisältävän runsaasti kupari- ja magneettikiisua.

Diplomaatin skandaalilausunto

Wien. — Itävallassa pohditaan nykyisin ongelmaa, miten kauan suurlähettiläs Tursky saattaa edustaa Itävaltaa Sveitsissä. Skandaalin on aiheuttanut suurlähettiläs Turskyn lausunto muutamia viikkoja sitten Bernissä. Suurlähettiläs lausui erään ulkovallan suurlähetystössä: "Olen ollut fasisti ja pysyn fasistina. Olin Stahrenbergin (eräs Itävallan fasistijohtajia) sihteeri ja erikoisosaston komentaja". Seuraavana päivänä Sveitsiläiset lehdet julkaisivat lausunnon suurin otsikoin.

Turskyn tunnustus on herättänyt suuttumusta Itävallassa ja juttu haiskahtaa vakavalle skandaalille. Itävallan ulkoministeri Bruno Kreisky on määrännyt aloitettavaksi tutkimukset asian johdosta. Aluksi suurlähettiläältä vaadittiin kirjallinen selitys ja sitten hänet kutsuttiin Wieniin. Tutkimuksen tuloksista ei Itävallan hallitus ole toistaiseksi ilmoittanut mitään. Lehdistölle annetusta tiedotuksesta käy ilmi, että Tursky on jälleen palannut hoitamaan virkaansa Sveitsiin. Kuinka kauan on vielä odotettava tutkimuksen tuloksia ja miksi diplomaatti, joka on sillä tavoin kompromettoinut Itävaltaa, saa vapaasti hoitaa virkaansa? — kyselee itävaltalainen sanomalehti Volksstimme.

Kirjoituksia Joulu-julkaisuun

Vuodenvaihteen pyhien ratoksi perinteellisesti ilmestynyt Joulu-julkaisu kustannetaan tänäkin vuonna siksi hyvissä ajoin, että se ehtii Canadassa ja Yhdysvalloissa lukijoilleen hyvissä ajoin ennen joulua.

Kuten aikaisempinakin vuosina, Joulu-julkaisuun halutaan avustajien kirjoituksia, ja jos mahdollista, kirjoitusten aihepiiriin yhtyviä kuvia. Jouluaiheiset lyhyet novellit sekä muistelmat ja kuvaukset sekä runot jne. julkaistaan kiitollisuudella. Tosiasiassa Joulu-julkaisun onnistumisen yksi perusehto on se, että siihen saadaan runsaasti avustajain lähettämiä kirjoituksia ja kuvia. Kaikki kuvat, julkaistavaksi tulevat ja ehkä julkaisematta jäävät, palautetaan lähettäjille, jos siitä erikoisesti mainitaan. Muussa tapauksessa niitä ja käsikirjoituksia ei palauteta.

Erinäisten teknillisten vaikeuksien voittaminen vaatii sitä, että avustajain kirjoitukset pitäisi saada julkaisun toimituksen käsiteltäväksi viimeistään syyskuun 20 päivään mennessä. Joulu-julkaisuun lähetettävät kirjoitukset voidaan lähettää osoitteella: Joulu, Box 69, Sudbury, Ont.

Runsaasta avustuksesta etukäteen kiittäen, Joulun toimitus.

Mitä muut sanovat

SUOMEN LEHDET KREIKAN KRIISISTA

Päivän Sanomat:

"Nyt kysytään: mihin suuntaan kriisi kallistuu, kenestä uusi pääministeri? Sillä kriisi on kaikkea muuta, mutta ei ohi. Kamppailu keskittyy nyt nuoren kuninkaan ja kokeneen poliitikon väliseksi kaksintaisteluksi. Mikäli Konstantin kutsuu Papandreoun takaisin muodostamaan hallitusta, kriisi on todennäköisesti sillä ohi. Näin hän ilmeisesti ei kuitenkaan tee ja siten tunnusta välittömästi tappiotaan. Myrskyssä, joka sai alkunsa politiikan ulottamisesta armeijaan, Novas oli vain nappula kuninkaan uhkarohkeassa shakkipelissä, jossa panoksena on kuningashuone ja jossa kulissien takaa on väläytetty USA:n sormiakin. Konstantinin käsissä on nyt paljon. Vetoaako hän johonkin uuteen ehdokkaaseen — hänenhän kerrotaan jo joitakin päiviä kaavailleen Novasille varamiestä — vai hajottaako parlamentin ja määrää uudet vaalit?

Suomen Sosialidemokraatti:

"On vaikea tietää, ottaako kuningas Konstantin opiksi kahden viime viikon tapahtumista, mutta jos hän niin tekee, opetus on, että taantumukseen nojaava itsevaltainen monarkia ei enää vastaa yhteiskunnallista tilaa Kreikassa. Kansanvallan aika on tullut. Nykyään kuninkaat kuuluvat vain korttipakkaan."

Maakansa:

"Kreikan parlamentin enemmistön asettuminen tukemaan Papandreouta on osoitus siitä, että äärioikeistolaisen Karamanlisin 10 vuotta kestäneen diktatorisen hallituksen vaihe on nyt peruuttamattomasti ohi Kreikassa. Se on myös osoittanut, että Kreikan parlamentin enemmistö pyrkii demokratisoimaan Kreikan oloja. Papandreoun voitto oli tärkeä askel tällä tiellä. Matkaa on kuitenkin vielä pitkälti.

Kuningashuoneen takana olevat äärioikeistolaiset voimat pelkäävät Papandreoun keskustaunionin noudattaman politiikan johtavan maan sisällissodan johdosta voimakkaiden vasemmistovirtausten — jotka vaativat mm. Kreikan irtautumista Natosta — voimistumiseen. Tämä pelko saattaa johtaa vieläkin tekoihin, jotka saattavat ajaa Kreikan sekasorron partaalle."

Uusi Suomi:

"Kriisin alkusyy, Papandreoun aikoma äärioikeistoon lukeutuvien ja vuonna 1961 vallankaappaussuunnitelman tehneiden armeijan korkeiden upseerien erottaminen, on yhä ratkaisematta. Mikäli Papandreou pääsee takaisin vallan kahvaan, hän toteuttaa aikeensa, ellei muuten, niin osoittaakseen, kuka Kreikkaa hallitsee, kuningas vai kansa."

Kansan Uutiset:

". . . Kriisin ratkaisu on muodollisesti kuninkaan käsissä. Hän voi hajoittaa parlamentin ja toimituttaa uudet vaalit, joiden lopputulosta pidetään selvänä — voittajana on oleva liberaalisia katsomuksia edustava Papandreou. Toinen vaihtoehto on hallituksen muodostamistehtävän antaminen jollekin keskustaunionin edustajalle. Luonnollisin ehdokas tällöin on puolueen johtaja Papandreou . . . Mutta kuningas, jonka likeisin neuvonantaja on hänen jopa Kreikan oloissakin erittäin patataantumuksellinen äitinsä Frederika, voi myös yrittää valita pienemmän pahan nimittämällä hallituksen muodostajaksi jonkun Papandreouta "mustemman" miehen . . .

Rintamajako on selvä. Toisella puolen on taantumuksellinen monarkia, armeijan johto ja muut oikeistolaiset ainekset, toisella kansan suuri enemmistö. Taustalla pelaa omaa peliään myös USA, joka pelkää Papandreoun linjan irroittavan Kreikan NATOsta. Vastavoimat ovat siis melkoiset.

Lujaa vaalikamppailua odotetaan L-Saksassa

Dortmund, Länsi-Saksa. — Länsi-Saksan hallitseva kristillisdemokraattinen puolue valmistautuu parhaillaan vaalikampanjaan, joka tulee ehkä olemaan tähänastisista kovin.

Liittokansleri Ludwig Ehardin johdolla puolue pyrkii säilyttämään valta-asemansa liittopäivillä voitettuaan vaaleissa 16 peräkkäisenä vuonna.

Poliittiset huomioitsijat arvelevat kuitenkin, että kristillisdemokraattien hyvät vuodet ovat ohi ja että kilpailu tulee tällä kertaa olemaan ankarampi.

Heidän pahin kilpailijansa, Länsi-Berliinin pormestarin Willy Brandtin johtama sosialidemokraattinen puolue on saavuttanut huomattavia voittoja maakuntavaaleissa viimeisen kahden vuoden aikana.

Liittokansleri Erhard ja hänen edeltäjänsä 89-vuotias veteraanipoliitikko Konrad Adenauer avaavat vaalikampanjan joukkokokouksessa Dortmundissa sunnuntaina.

Puolueen optimistisimmat jäsenet uskovat kristillisdemokraattien voittoon syyskuun 19. päivän vaaleissa, joissa valitaan Länsi-Saksan viidennet liittopäivät. Vaalit toimitetaan joka neljäs vuosi. Äänioikeutettuja on noin 38,5 miljoonaa.

Dormundin kokouksen jälkeen liittokansleri lähtee erikoisjunalla ensimmäiselle vaalikiertueelleen. Kiertueita järjestetään kaikkiaan kaikkiaan kaksitoista ja ne suuntautuvat eri puolille maata. Tri Adenauerin vaalikampanja rajoittuu yksinomaan hänen kotivaltioonsa Pohjois-Reinin—Westfalenin maakuntaan.

Kristillisdemokraateilla on nykyisillä liittopäivillä 242 paikkaa ja heidän hallituskumppaneillaan vapailla demokraateilla 67 paikkaa. Brandtin sosiaalidemokraatit ovat toiseksi suurin puolue. Heillä on 190 paikkaa liittopäivillä. Alahuoneessa on lisäksi 22 länsiberliiniläistä kansanedustajaa, joilla ei ole äänioikeutta.

Varoitus USAlle

Moskova. — Neuvostoliiton tietotoimisto on saanut valtuudet ilmoittaa, että USA:n hallituksen päätös lähettää Etelä-Vietnamiin vielä 50,000 sotilasta arvioidaan Neuvostoliiton johtavissa piireissä aggressiiviseksi toimenpiteeksi, joka johtaa sodan laajenemiseen Vietnamissa. Yhdysvaltojen politiikasta määräävien virkamiesten ei tule erehtyä luulemaan, että amerikkalainen aggressio jää rankaisematta.

Peitelläkseen toimenpiteitään amerikkalaiset aggressorit puhuvat "rauhallisista" neuvotteluista. Jos USA todella tahtoo, että puheet pyrkimyksestä rauhanomaiseen ratkaisuun Vietnamin kysymyksessä otettaisiin vakavasti, niin sanat on silloin vahvistettava teoin ja aggressio lopetettava viipymättä, sanotaan TASSin tiedonannossa.

PÄIVÄN PAKINA

NAMUSEDÄN KOTKOTUKSISTA

Mitähän sanoisitte rakkaat peräkyläläiset yleensä, jos kylän voimakas tappelupukari löisi hentoa rippikoulupoikasta oikean käden nyrkillä muutamia kertoja turpiin ja tarjoaisi sitten vasemmasta kädestään joitakin namusia uhrilleen?

Epäilemme vahvasti, että kaikki oikeudentuntoisest kansalaisemme sanoisivat yksissä tuumin sellaiselle "namusten kaupustelijalle", että painu nyt niin pitkälle kuin pippuri kasvaa.

Tai parhaassa tapauksessa kutsuttaisiin paikalle virkavallan lisäksi lääkäreitä, että voitaisiin tutkia tappelupukarin järjen tai oikeammin järjettömyyden tilaa.

Mutta niin ällöttävältä, julmalta ja mistään piittaamattomalta kuin sellainen menettely tuntuukin, me saimme tässä päivänä muutamana kuulla, että siellä Suuressa Namusedän maassa, "vapauden patsaan" ja Tähtilipun maassa oli eräs poliittisena mahtimiehenä esiintyvä herra ja suuruus esittänyt puheessaan juuri sitä, että pahanpäiväisesti hakattavaksi otetulle pienelle vastustajalle pitäisi antaa hieman namusia hyökkäysten välipaloiksi!

Jotta meitä ei voitaisi tässä asiassa syyttää puolueellisuudesta, me lainaamme sanatarkasti asian ydinkohdan New York Times Servisen West Branchista, Ohiosta, elokuun 11 päivänä lähettämästä uutistiedosta, missä sanotaan:

"Entinen vara- presidentti —— ei siis sen pienempi kylän häijy —— Richard M. Nixon vaati eilen tehostamaan edelleen ilma- ja merihyökkäyksiä Pohjois-Vietnamia vastaan.

"Samalla kertaa hän ehdotti, että Yhdysvallat muodostaisi "amerikan komitean Pohjois-Vietnamin kansan avustamiseksi.

"Se jakaisi ruokaa, lääkkeitä ja vaatteita auttaakseen Pohjois-Vietnamin siviilejä selviytymään sodan hävitykseltä, hän sanoi.

"Jos Pohjois-Vietnamin hallitus kieltäytyy huolehtimasta tällaisesta Yhdysvaltain ohjelmasta, niitä tarvikkeita voisi välittää Punainen Risti tai joku muu itsenäinen järjestö . . . (Nekin Washingtonin komennettaviksi! — K.) Hän sanoi peruskysymyksissä tukevansa presidentti Lyndon Johnsonin toimenpiteitä . . ."

Me muistamme pikkupoikana ihmettelemäämme juttua siitä, kun joku tappelupukari oli lyönyt uhriaan viinapullolla päähän ja sanonut, että "siinä on haavat ja lääkkeet".

Mutta emme olisi koskaan voineet uskoa, että minkään maan — puhumattakaan nyt "vapaan maailman" suurimman maan — silmäntekevänä pidetty politiikantekijä voisi moista "ohjelmaa" suositella jotakin pikkumaata vastaan.

Mutta niin sitä Nixon-herra vain vaatii ilmapommitusten ja merihyökkäysten tehostamista Pohjois-Vietnamin kansaa vastan, että voidaan sitten näyttää "namusedän" suurta jalomielisyyttä lähettämällä lääkkeitä jne. USAn pommituksien uhreille!

Kurjin puoli tässä asiassa on kuitenkin se, että Nixonin namusetä-ohjelmassa ei ole mitään uutta.

Juusi sellaista ohjelmaa toteutetaan nyt Etelä-Vietnamissa. Yhtäältä Washington jakaa Etelä-Vietnamissa namuavustustaan "hyville ja kilteille" siinä määrin, että nämä varakkaat avustettavat rakentavat hotelleja Ranskaan ja täyttävät asuntonsa kaikenlaisilla ylellisyystavaroilla silloin kun yhdysvaltalaisten pommit tappavat miehiä, naisia ja lapsia Etelä Vietnamin riisipelloilla, viidakoissa ja kylissä (tarkoitamme sellaisia kyliä joita hyökkääjät eivät ole vielä polttaneet ja tuhonneet).

Ei siis ole lainkaan ihme, vaikka namusetä-Nixon sanookin peruskysymyksissä tukevansa presidentti Lyndon Johnsonin sotatoimenpiteitä Vietnamissa. — Kansäkoura.

Urheilua

SE Kalevan kisojen ensimmäisenä päivänä

Jyväskylä. — Yksi uusi Suomen ennätys ja yksi SE:tä sivuava tulos syntyi Kalevan kisojen avauspäivänä, viime lauantaina, Harjun kentällä. Naisten 400 metrin juoksussa Kouvolan Eeva Haimi paransi omissa nimissään ollutta Suomen ennätystä 57,7 reippaasti ajallaan 56,4. Viidennellä hyppykierroksella saavutti Rainer Stenius tuloksen 804, joka on sama kuin Pentti Eskolan nimissä oleva Suomen ennätys. Myötätuulen avustamana aikaisemmin tänä kesänä 800 hypännyt Stenius sai nyt suorittaa ennätyshyppynsä hyväksytyissä olosuhteissa, sillä mittari osoitti tuulen nopeudeksi vain 1,8 m sekunnissa.

Päivän ohjelmassa olleissa lajeissa neljä edellisen vuoden mestaria uusi tittelinsä: Arno Musku 200 metrillä, Eeva Haimi naisten 400 metrillä, Sirkka Norrlund naisten 80 metrin aidoissa ja Marjatta Mäkinen naisten kiekonheitossa.

Jännityksellä odotetulla miesten 800 metrillä leivottiin mestariksi päivän suurin yllättäjä 24-vuotias haapajärveläinen kansakoulunopettaja Juha Väätäinen, joka lujavauhtisella toisella kierroksella päihitti kuuluisimmat kanssakilpailijansa. Korkeushypyssä yritti Pertti Lantti uutta Suomen ennätystä 213, mutta epäonnistui. Voittotulos 210 sivusi Kalevan kisojen ennätystä.

Tuloksia:

200 metriä: 1) Aarno Musku LahdU 21,6, 2) Timo-Jaakko Virkkala KaustPV 21,9, 3) Risto Hytönen VaasV 21.9.

800 metriä: 1) Juha Väätäinen HaapU 1.51,5, 2) Heikki Kainlauri JKU 1.51,8, 3) Pekka Juutilainen HKV 1.52,0.

Korkeushyppy: 1) Pertti Lantti LahdP 210, 2) Reijo Vähälä AlajA 207, 3) Risto Tarkkila LahdA 201.

Moukarinheitto: 1) Kauko Harlo HIFK 60,18, 2) Reino Suuripää TPU 59,68, 3) Olli Tamminen HyTa 58,14.

5000 metriä: 1) Pertti Sariomaa MyrskM 14.16,2, 2) Jouko Kuha AipV 14.17,8, 3) Toivo Riihijärvi NekU 14.27,4.

Pituushyppy: 1) Rainer Stenius HelsKV 804 (sama kuin SE), 2) Pentti Eskola, Tamp. PU 778, 3) Juhani Manninen, ToivR 761.

400 metrin aitajuoksu: 1) Pentti Pyrrö ViherlV 52,4, 2) Harri Vesala KouvV 52,5, 3) Heikki Pippola AlavU 52,6.

Naisten korkeushyppy: 1) Gun Nordlund IF Aland 166, 2) Ritva Bister KoskenPK 157, 3) Riitta-Maija Soppi PerT 157.

Naisten 400 metriä: 1) Eeva Haimi KouvU 56,4, 2) Eeva-Liisa Kalliolahti KuortK 57,7, 3) Orvokki Ojala VaasV 59,0.

Kuulantyöntö: 1) Martti Yrjölä Kyröskosken Ponsi 17,85, 2) Antero Juntto Luumäen Pojat 17,56, 3) Seppo Simola HKV 17,15.

Naisten 200 metriä: 1) Eeva Haimi KouvU 25,3, 2) Helena Turpeinen RaahV 25,9, 3) Seija-Liisa Laavi LovT 26,6.

Naisten Keihäänheitto: 1) Raija Mustonen Lapin Lukko 48,58, 2) Laura Mielonen Sotkamon Jymy 45,48, 3) Inkeri Pennanen Kiuruveden Jänne 43,18.

Naisten 80 m aidat: 1) Sirkka Norrlund VaasV 11,2, Pirkko Heikkilä PieksV 11,9, 3) Mirja Kullas SeinäjU 12,1.

Naisten kiekonheitto: 1) Marjatta Mäkinen AsRa 49,34, 2) Sirkka Kauppinen KaijK 45,10, 3) Inkeri Lehtonen LapV 45,00.

—•—

Canadalainen ui ME:n

Blackpool, Englanti. — Yhdeksäntoistavuotias Dan Sherry, Hamiltonista, Ont. ui torstaina täällä pidetyissä kilpailuissa 110 jaardin perhosuinnin maailmanennätyksen 58.1.

Tokion olympialaisissa canadalaisjoukkueessa viime vuonna ollut Sherry madalsi 9/10 sekunttia entistä maailmanennätystä, mikä oli australialaisen Kevin Berryn Sydneyssa tekemä v. 1963.

Toiseksi tuli samalla matkalla 17-vuotias vancouverilainen Ron Jacks, jonka ajaksi merkattiin 1:01.8. Kolmanneksi tullut 17-vuotias Tommy Arusoo, oli myöskin canadalainen, kotoisin Montrealista. Hänen ajakseen tuli 1:01.5.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

Mielenkiintoisia uusia romaaneja

Odotettu menestysromaani

VICTORIA HOLT:

VARJOJA NUMMELLA

326 SIVUA - HINTA SID. $3.50

Catherine Corder saapuu morsiamena Kirkland Revelsin kartanoon, ja viikon kuluttua hän on jo leski. Yksinäisenä hän joutuu kylmää vihaa uhoavassa ympäristössä kestämään kasvottoman vihollisen hyökkäyksiä, jotka herättävät hänessä melkein sairaaksi tekevän kauhun. Linnan loputtomista käytävistä ja vanhoista luostarinraunioista hiipii omituinen uhka. Catherine saa koota kaiken rohkeutensa selvittääkseen tuhoisat arvoitukset ja pelastaakseen syntymättömän lapsensa elämän.

KATHRYN HULME:

NUNNAN TARINA

256 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Hienovarainen ja tosi kuvaus luostarin maailmasta ja nunnan sydämen salaisista taisteluista. Tunnettu myös menestyselokuvana, jossa Audrey Hepburn esitti pääosaa.

PENELOPE MORTIMER:

NELJÄS AVIOLIITTONI
OMAPERÄINEN AVIOLIITTOROMAANI

213 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Varakkaan filmimiehen Jake Armitagen vaimo, kukoistavan lapsijoukon äiti, makaa psykiatrin 'puhuttelusohvalla'. Hän on viime aikoina itkeskellyt ja käyttänyt hillittömästi alkoholia. Hän ei tiedä mitä selittää tai sanoa. Kaikki tuntuu vain menettäneen tarkoituksensa.

Romanttinen jännitysromaani

DOROTHY EDEN:

VALKEA LINTU

302 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Nuori Fanny Davenport on saanut oppia, miltä tuntuu kasvaa rikkaiden sukulaisten holhouksessa. Hän päättää kerta kaikkiaan tempautua irti, karata ja ryhtyä sairaanhoitajaksi. Mutta kun kaksi pientä orpoa serkkua saapuu kartanoon, hän jää pitämään heistä huolta — sekä vaalimaan orastavaa rakkauttaan komeaa Adam Marshia kohtaan. Lasten saavuttua alkavat kuitenkin arvoitukselliset tapahtumat häiritä kartanon vakiintunutta rauhaa. Onko karannut rangaistusvanki syyllinen lasten hoitajattaren äkilliseen kuolemaan — vai onko joku muu?

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONT.

USAn Kreikan suurlähetystön asiakirjat kertovat miinaräjähdyksen syistä

Ateena. — Yhtenäisen demokraattisen vasemmistopuolueen (EDA) toimeenpaneva komitea on julkaissut tiedonannon sen johdosta, että sanomalehti Etnoksessa oli julkaistu fotokopio USA:n suurlähetystön asiakirjasta. Tämä asiakirja vahvistaa amerikkalaisten viranomaisten osuuden marraskuun 29. päivänä 1964 Gorgopotamoksessa tapahtuneeseen murhenäytelmään, jolloin useat ihmiset haavoittuivat ja saivat surmansa miinaräjähdyksen johdosta. Sinä päivänä vietettiin Gorgopotamoksessa kreikkalaisten partisaanien marraskuun 26. päivänä 1943 tapahtuneen vuosipäivän kunniaksi järjestettyä juhlaa.

Asiakirjan valokuvajäljennös kertoo, että Gorgopotamoksen miinaräjähdys oli osana hämärästä salaliitosta, jonka alullepanijoina olivat Amerikan tiedustelupalvelu sekä kreikkalainen sotilasjuntta, todetaan tiedonannossa. Salaliitto oli järjestetty demokraattisen suuntauksen voiton ehkäisemiseksi.

EDA on vaatinut Kreikan viranomaisia viipymättä nostamaan oikeusjutun niitä kreikkalaisia ja amerikkalaisia vastaan, jotka mainitaan asiakirjassa, ja karkottamaan maasta kaikki ne USA:n suurlähetystön virkailijat, jotka olivat tekemisissä Gorgopotamoksen murhenäytelmän kanssa.

EDA pitää kiinni siitä, että Kreikan viranomaisten on vaadittava USA:n hallitukselta rahallisia korvauksia uhrien perheille sekä varoitettava USA:n hallitusta, että diplomaattiset suhteet katkaistaan, elleivät rikolliset toimenpiteet, salaliitot ja sekaantuminen maan sisäisiin asioihin heti lopu. EDA on vaatinut myös niiden tuomioiden kumoamista, jotka annettiin aivan syyttömille vastarintaliikkeen jäsenille. Nämä henkilöt joutuivat oikeuteen Gorgopotamoksen murhenäytelmän yhteydessä.

Tarmolassa juhlia ja urheilukilpailut

Toronto. — Toronton osaston kuukausikokouksessa päätettiin jatkaa Tarmolan aukioloaikaa Työnpäivän viikonloppuun saakka, koska Yritys silloin haluaa järjestää seurojen välisen kymmenenottelun, johon on luvannut osallistua urheilijoita useista seuroista. Koska silloin on myös täällä Canadan Kansallinen Näyttely, onkin hyvä tilaisuus vierailijoiden tulla Tarmolaan seuraamaan jännittäviä kilpailuja lauantaina ja sunnuntaina, ja samalla myöskin käymään näyttelyssä. Siis odotammekin, että urheilijoiden mukana tulee myöskin paljon "penkkiurheilijoita". Tarmolassa on paljon tilaa, siis tervetuloa.

Tarmolan syysjuhlat pidetään elokuun 28 ja 29 päivinä. Lauantaina on reippaat Caparee tanssit, alkaen kello 7 ja sunnuntaina ohjelma, jossa myöskin saamme nähdä Suurjuhlilla esitetyn yhteisvoimistelu esityksen, kuorolaulua ja muuta hyvää ohjelmaa.

Kokouksessa myöskin huomioitiin Vapauden ja Liekin haasteryntäys, joka meille kaikille on hyvin tärkeä. Etelä-Ontario on paljon jäljessä lahjoituksissa, siis toivomme nyt, kun kesälomat alkavat olla lopussa, että toverit muistavat tehdä lahjoituksen lehdillemme. Valistuskomitean velvoitettiin suunnittelemaan asian hyväksi jonkun tilaisuuden, josta ilmoitetaan myöhemmin.

Don haalin komiteat kokoontuvat pian suunnittelemaan syys- ja talvitoimintaa, koska Suurjuhlamme onnistuivat niin mainiosti toivomme, että tämä sama innostus jatkuu koko vuoden. — H. T.

USAn pääoma valtaa alaa L-Saksassakin

Bonn. — Länsisaksalainen lehti General Anzeiger ilmoittaa olevansa huolestunut amerikkalaisen pääoman yhä voimistuneesta tunkeutumisesta Länsi-Eurooppaan ja erityisesti Länsi-Saksaan. Lehti toteaa, että kolmannes Länsi-Saksan nafta -ja autoteollisuudesta on amerikkalaisten käsissä. Huomattava amerikkalaisen pääoman vaikutus on konerakennus- ja kemialliseen teollisuuteen. Länsi-Saksan talousministeriö seuraa levottomana tätä kehitystä, ilmoittaa General Anzeiger.

Lehti toteaa, että vuoden 1965 loppupuolella amerikkalaisten sijoitusten yhteissumma Länsi-Euroopassa nousee huimaavaan lukuun: 24 miljardiin dollariin.

General Anzeiger korostaa, että mikäli kehitys vastaisuudessakin kulkee samaa linjaa, niin jo kahdenkymmenen vuoden kuluttua Eurooppa on kokonaisuudessaan USA:n taloudellisen valvonnan alaisena.

Okinawa USAn tukikohtana

Tokio. — Tokiossa olevat amerikkalaiset yrittivät viikko sitten rauhoittaa japanilaisia ministereitä, jotka ovat tuohtuneet siitä, että amerikkalaiset B 52-pommikoneet ovat käyttäneet Okinawan saarta tukikohtanaan suorittaessaan pommituslentoja Etelä-Vietnamiin. Japanin pääsaarten eteläpuolella sijaitseva Okinawa on Yhdysvaltain hallinnassa mutta Japani omistaa sen eikä halua millään muotoa sekaantua Vietnamin-sotaan.

Koneet laskeutuivat torstaina ensimmäisen kerran Okinawaan koska niiden vakituisen tukikohdan Guamin saaren vaiheilla juuri silloin riehui pyörremyrsky. Muuan amerikkalaisten edustaja selitti tämän olleen ainoa syy Okinawan kentän käyttöön.

Välikohtaus aiheutti kuitenkin voimakkaan vastalausemyrskyn Japanin oppositiossa olevien vasemmistopuolueiden taholta ja monet hallituksen ministerit ilmaisivat myös tyytymättömyytensä. Ulkoministeri Etsusaburo Shiina kertoi lehdistövastaanotolla olevansa huolestunut tästä välikohtauksesta.

Yhdysvaltain ilmavoimien edustaja kertoi Mahassa, Okinawalla järjestetyllä lehdistövastaanotolla, että mieltenkuohunnan aiheuttaneet koneet olivat jo palanneet tukikohtaansa Guamiin, mutta hän ei suostunut sanomaan, toistuuko sama menettely vastaisuudessa.

Pakistanin tulvista nousi koleravaara

Karachi. — Tuhoisat tulvat ovat aiheuttaneet koleravaaran Pakistanissa, ilmoitettiin Karachissa lauantaina. Valtavia kärpäs- ja moskiittoparvia on lähtenyt liikkeelle, ja Lahoressa on jo monta epäiltyä tapausta.

Paikalliset viranomaiset ovat aloittaneet rokotuskampanjan Lahoressa Länsi-Pakistanissa.

Rankkasateet aiheuttivat kolme viikkoa sitten tulvia Karachissa ja monet alueet olivat viikkokausia veden vallassa. Tämä on saanut miljoonia kärpäsiä ja moskiittoja liikkeelle.

Itä-Pakistanin suuret joet, Sanghu, Matamahuri ja Halda tulvivat jo toista kertaa muutaman viikon aikana. Uusimpien tietojen mukaan tulvat ovat vieneet mennessään 100 kylää, ja noin 100,000 ihmistä on menettänyt kotinsa. Yhä nouseva vesi uhkaa 3000 muun ihmisen koteja. Tulvat ovat myös tuhonneet monta viljavarastoa.

Huonot olot Japanin opettajilla

Tokio. — Suurin osa Japanin opettajista saa palkkaa, joka ei riitä elämiseen ja opettajien työolot ovat erittäin raskaat, todetaan Japanin opettajain liiton julkaisemassa valkoisessa kirjassa.

75 prosentilla japanilaisia opettajaperheitä on velkoja aina 160,000 jeniin saakka. Tämä summa on n. 10 kuukausipalkkaa. Tokiossa opettajien velat saattavat nousta jopa 350,000 jeniin.

Alempien luokkien opettajien viikottainen keskimääräinen tuntimäärä on yli 60 tuntia. Ylemmillä luokilla tuntimäärä on n. 57 tuntia viikossa.

Raskas työtaakka ja vaikeat elinolot johtavat sairauksien lisääntymiseen opettajien keskuudessa. Valkoisen kirjan mukaan keskimäärin joka kolmas japanilainen opettaja on sairas.

Postikortti saapui — 58 vuotta myöhästyneenä

Bruneau, Idaho. — Henrietta Millerin tällä viikolla vastaanottamassa postikortissa ei ollut kuin yhden sentin postimerkki.

Postikortin perille toimittamisesta ei peritty mitään jälkimaksua, sillä se oli annettu postilaitokselle vuonna 1907. Mrs. Miller oli itse lähettänyt sen Pleasantvillesta Iowasta sittemmin kuolleelle äidilleen mrs. J. H. Pinkstonille Hot Springsiin, Idahossa.

Postiviranomaiset sanoivat, ettei heillä ole mitään käsitystä siitä missä kortti olisi ollut tuon mainitun 58 vuotta.

5 leijonaa, 7 varsaa, kaniineja eläinsuojelijain hoiviin

Woodstock, Ont. — Kuusi leijonaa, seitsemän hevosen varsaa ja useita muita sirkuseläimiä, joita viranomaisten selostuksen mukaan ei ollut ruokittu kolmeen päivään, saatettiin eläinsuojeluyhdistyksen hoiviin tällä viikolla lähellä tätä kaupunkia.

Apinoita, kaniineja ja myös useita kyyhkysiä siirrettiin Woodstockin näyttelykentälle.

Eläimet ja linnut löydettiin kahdesta transporttiautosta ja perävaunusta 401 maantien viereltä. Torontolaisen Debord-sirkuksen karavaani oli joutunut pysäköimään toisen kuorma-auton mekaanisten vikojen takia karavaanin ollessa matkalla Leamingtoniin Kingstonin alueelle.

Ontarion eläinsuojeluyhdistyksen Oxfordin osaston presidentti P. M. Young sanoi, että eläimet olivat erittäin kurjassa tilassa, että niitä ei ollut ruokittu eikä juotettu useampaan päivään ja että niiden häkit olivat erittäin likaiset.

Vietnamin vapausrintaman raportti

Hanoi. — Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman asevoimien johto julkaisi heinäkuun lopulla tiedonannon joukkojensa toiminnoista kuluvan vuoden ensimmäisten 6 kuukauden aikana. Tiedonannossa osoitetaan, että vapautusarmeijan joukot haavoittivat tai surmasivat tänä aikana yli 90,000 vihollissotilasta, niiden joukossa lähes 3,000 amerikkalaista sotilasta ja yli 300 Yhdysvaltain satelliittimaiden sotilasta.

Tänä aikana tuhottiin yli 180 vihollisjoukkuetta ja 20 pataljoonaa. Vapautusrintaman joukot osallistuivat yli 12,000 taisteluun, joista 36 oli suurtaisteluja. Tänä aikana vallattiin lähes 20,000 erilaista asetta, mm. 105 mm ja 57 mm tykkejä ja ammuttiin alas 296 erityyppistä lentokonetta, syöstiin kiskoilta 16 sotilasjunaa ja tuhottiin 396 sotilasautoa.

Vapautusrintaman joukot saattoivat kulkukelvottomiksi useita rataosuuksia ja tuhosivat 100 siltaa sekä rikkoivat 400 km tietä häiriten näin vihollisen liikenneyhteyksiä.

Tiedonannossa korostetaan, että erittäin suurta kehitystä tapahtui partisaaniliikkeen toiminnassa amerikkalaisten sotilastukikohtien ympäristössä, erikoisesti Da Nangin ja Bien Hoan luona.

Vapauden levityskilpailun voittajat

Vapauden uusien tilausten hankintakilpailun eri sarjoissa voittivat seuraavat:

A-SARJASSA	3 kk.	6 kk.	1 vk.	Yht.	Pist.
1. Juho Nissinen, Toronto, Ont.		3	2	5	42
2. A. T. Hill, Port Arthur, Ont.	2	5		7	36
Eino Lehtola, Sudbury, Ont.			2	2	24

Koska sarjapalkinnolle pääsyn ehtona oli, että paikkakunta täyttää myös sille asetetun tavoitteen, jota Toronto ei tehnyt, vaan jäi tavoite yhtä tilausta vaille, julistetaan **A. T. Hill, Port Arthurista A-sarjan palkinnon voittajaksi pienemmällä pistemäärällä kuin Juho Nissinen Torontosta.**

B-SARJASSA:				
1. Helga Piesanen, Kirkland Lake, Ont.	1	2	3	30

Toiselle tilalle tulivat Emil Hankila, South Porcupinesta, Eino Simonen, Soosta, M. Varila, Minnie Vainio ja Antti Kotila Vancouverista, kukin ollen 12 pistettä.

C-SARJASSA:				
1. Elisa Salonen, Edmonton, Alta	2	1	3	24
Aino Koski, Kapuskasing, Ont.		2	2	24
Elli Vainio, Sointula, B. C.		2	2	24
2. Werner Lammi, Beaver Lake, Ont.	1	1	2	18

Palkinto kussakin sarjassa on $10.00.

Koska C-sarjassa sijoittautui kolme henkilöä samalla tuloksella ensitilalle, jaetaan sarjan $10.00 palkinto tasan kolmen henkilön kesken.

RYNTYKSEN YLEISPALKINNON — $25.00

voitti Elisa Salonen, Edmontonista, tuloksella 3 uutta tilausta (tosin Edmontonilla ei ollut lainkaan hankintatavoitetta, joka korkeintaan olisi voinut olla yksi tilaus), joten siinä tapauksessa Elisa Salonen täytti paikkakuntansa tavoitteen 300 prosenttisesti.

Kiitämme asiamiehiä ja -naisia sekä kaikkia muita henkilöitä, jotka osallistuivat uusien tilausten hankintaan. — Konttori.

Siirtymistä oikealle valvoo Ruotsissa 2000 mp-sotilasta

Tukholma. — "H-päivänä" syyskuussa 1967 asetetaan siirtymistä oikeanpuoleiseen liikenteeseen valvomaan Ruotsin poliisivoimat kokonaisuudessaan. 2,000 liikennekoulutuksen saanutta ja moottoripyörillä liikkuvaa sotilasta, yli 250 yksityistä lentokonetta sekä ilmavoimien lentokoneita ja helikoptereita.

Liikenteen uudelleenjärjestelyn edellyttämä valistustoiminta on jaettu kolmeen vaiheeseen, joista ensimmäinen on meneillään ja jatkuu elokuun puolelle 1967. Toinen vaihe, jonka aikana liikenneturvallisuuskampanja saavuttaa huippunsa, alkaa kaksi viikkoa ennen "H-päivää". Kolmas vaihe alkaa "H-päivänä" ja sen tavoitteena on tutkia, miten ruotsalaiset sopeutuvat liikenteen uudelleenjärjestelyyn.

Tietoja ja ohjeita annetaan yleisölle lehdistön, radion, television, lentolehtisten, ilmoitusten ja muun mainonnan avulla. "H-päivää" edeltävän viikon aikana tehostetaan kaikissa kouluissa liikenneopetusta, jonka ohjelman laatii kouluylihallituksen tarkoitusta varten nimittämä liikenneohjaaja.

Mikään muu maa ei ole joutunut siirtymään vasemmanpuoleisesta oikeanpuoleiseen liikenteeseen niin vaikeissa olosuhteissa kuin Ruotsi. Ruotsissa on ajoneuvotiheys huomattavasti suurempi ja liikenneturvallisuusvaatimukset moninaisemmat kuin muissa liikennemuutokset suorittaneissa maissa, joten näiden maiden kokemuksista ei ole suurtakaan apua.

Indonesiallakin avaruusraketti

Djakarta. — Indonesian tiedeministeri Pusponegoro painoi lauantaina maan avaruustutkimuskeskuksessa Djakartassa nappia, joka käynnisti Indonesian ensimmäisen avaruusraketin jossain muualla Indonesiassa, ilmoitti maan virallinen uutistoimisto Antara.

Antaran mukaan "K 81"-tyyppinen raketti, joka on indonesialaisten tiedemiesten rakentama, voi saavuttaa 334 kilometrin korkeuden. Se pystyy lentämään vaakasuoraan mitaten 420 kilometrin matkan noin 5500 kilometrin tuntinopeudella, ilmoitti Antara edelleen.

Kulta katoaa Englannista

Lontoo. — Englannin kulta- ja valuuttavarat laskivat heinäkuussa 50 milj. puntaa ja olivat kuun lopussa 947 milj. puntaa, ilmoitti Englannin valtiovarainministeriö. Kesäkuussa kulta- ja valuuttavarat laskivat 24 milj. puntaa.

Valtiovarainministeriö ilmoitti edelleen, että heinäkuussa käytettiin hyväksi ns. vaihtomenetelmää amerikkalaisen New York Federal Reserve Bankin kanssa. Tämän järjestelmän mukaan molemmat valtionpankit voivat suoraan vaihtaa ylijäämävaluuttaansa.

Ministeriö ei ilmoittanut, kuinka suuri summa oli kysymyksessä.

Myös kesäkuussa Englannin pankki käytti hyväkseen vaihtomenetelmää pysäyttääkseen varojen siirtymisen ulkomaille.

—Varmasti, rouva, seuraavalla keikalla muistan taatusti käyttää hansikkaita.

Postityöläisten union — Postal Workers Brotherhoodin — johtokunnan jäsenet Ottawassa lakon aikana pidetyssä kokouksessa. He ovat vasemmalta oikealle: liiton sihteeri G. Cote, Sherbrookesta, Que., 11,500 jäsenisen Canadian Postal Employees Associationin presidentti Les Hood, Torontosta ja ensinmäinen union varapresidentti J. Belland.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

PARISKUNTA HALUTAAN metsästyskämpälle huolehtimaan keittämisestä ja muista tehtävistä syyskuun 15 ja lokakuun 20 päivän välisenä aikana. Palkka ynnä kulut maksetaan. Kysykää: Austin Airways Ltd., McNaughton Terrace, Sudbury, Ont. Puhelin 674-0733. (12—14—17)

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN HUONEISTO vuokrattavana Vapauden talossa. Saatavana heti. Kysykää: Vapauden konttorista, 100 Elm St. West, Sudbury tai puhelin 674-4264.

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SÄHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish-haalilla keskiviikkona, elokuun 18 pnä kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Beaver Laken naiset tarjoavat hyvän laatikkopäivällisen sunnuntaina, elokuun 15 päivä, kello 12 päivällä. Myös seurapelejä. Tervetuloa.

Jack Riekko haudataan lauantaina

Jack Riekko, Whitefishista, kuoli Sudburyn yleisessä sairalassa torstaina, elokuun 12 pnä. Hän oli 59-vuotias.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Lempi (os. Walkama) Whitefishissa, sekä poikapuoli Eino Lampi Levackissa ja tytärpuoli mrs. Sylvi Kupari Sudburyssa ja veli Henry Sudburyssa, sekä seitsemän lastenlasta ja viisi lasten lastenlasta.

Riekko haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina, elokuun 14 pnä klo 1.30 ip.

Väärää rahaa on yhä liikkeellä

RCMP:n käsiin on Sudburyssa joutunut torstaihin mennessä kaikkiaan 11 kappaletta vääriä $20 seteleitä. Eräästä paikallisesta pankista annettiin poliisiviranomaisille 3 väärää kaksikymppistä korostaen tämä sitä tosiasiaa, että nämä väärät rahat ovat siksi hyvin valmistettuja, että pankkikin voi erehtyä vastaanottamaan niitä. Poliisien käsiin joutuneissa väärissä kahdenkymmenen dollarin seteleissä on sarjanumerot G-E 9058440 ja L-E 3946790.

Tähän asti näitä vääriä rahoja on levitetty pääasiassa viikonvaihteen aikana. Yksi parhain tuntomerkki näistä vääristä rahoista on se, että niissä oleva kuningattaren kuva on "eloton ja himmeä."

Kenelle tahansa tällaista väärää rahaa tarjotaan, hänen pitäisi ilmoittaa asiasta heti poliisiviranomaisille.

LIHAA MYYTÄVÄNÄ
Nuori mullikka 42c lb. puoliskana tai kokonaan. Vasikka 50c lb. puoliskana tai kokonaan.
ANTTI ETULA
Puhelin 866-2449
R.R. 1 Whitefish, Ont.
(ES Sept. 11)

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Sulo Heinolta suosittuja
FORD AUTOJA JA TROKEJA
McLeod Motors & Equipment Ltd.
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa

SURUN AIKANA

Henkilökuntamme jäsenet ovat parempia kuin vain työläisiä

Meidän henkilökuntamme koostuu tehokkaista, ymmärtäväisistä ihmisistä, joilla on naapureina yhdyskunnassanne rehellinen pyrkimys siihen, että tämä vaikea hetki tulisi Teille mahdollisimman helpoksi.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET SUDBURY

SANOO 'BRIDGEN TYÖLÄISTEN HYLJÄNNEEN HAJOITTAJAIN UNION

Mine Millin osasto No. 598 järjestäjäkomitean allekirjoituksella vahvistetussa lentolehtisessä sanotaan, että kolme neljään mennessä keskiviikkona iltapäivällä oli 58.7 prosenttia Falconbridgen työläisistä allekirjoittanut "valkoisen kortin" missä sanotaan, että "minä en ole viimeksikuluneen 12 kuukauden aikana allekirjoittanut terästyöläisten union jäsenanomuskorttia."

Mainitussa lentolehtisessä, joka julkaistiin torstaina, elokuun 12 pnä, sanotaan mm. seuraavaa:

Lähes 59 prosenttia työläisistä on hyljännyt hajoittajat. Tämä tarkoittaa, että he (terästyöläisten union johtajat) eivät voi esittää rehellistä edustusäänestysanomusta. Heidän minkään anomuksensa takana ei voi olla 45 pros. työläisistä.

Totta on, että hajoittajat voivat jälleen esittää valheellisen anomuksen kuten he menettelivät vuonna 1962. Mutta se anomus osoittautui vääristelyillä täytetyksi ja tuli hyljätyksi.

Hajoittajain nykyiset osakkeet niin Incossa kuin Falconbridgessakin ovat alkaneet aikojen alhaisemmassa tasossa. Jos he eivät esitä jonkinlaista edustusäänestysanomusta, heidän asemansa tulee vieläkin pahemmaksi.

Mutta tällä kertaa valkoiset kortit todistavat etukäteen että heidän anomuksensa ei voi olla todellisuuteen perustuva.

Valkoiset kortit edustavat murskaavaa häviöä hajoittajille . . . Falconbridgen työläiset ovat täysin vakuuttuneita, että Mine Mill voittaa Incon työläisten edustusoikeuden. Tässä on syy, miksi Falconbridgen työläiset ovat suurena enemmistönä hyljänneet hajoittajain union.

Sade vioitti No. 17 maantietä

No 17 maantien liikenne hidastui torstaina huomattavasti Nairn Centren itäpuolella ja Spanish joen sillan länsipuolella kovan sateen aiheuttaman syöpytyksen johdosta.

Torstaiaamuinen kova sade "pesi" maantiereunan soran pois ja aiheutti vaarallisia kuoppia maantien reunaan. Nairn Centren lähettyvillä sadevesi syövytti pois toisen tien puolen kestopäällystästäkin.

Autoilijoita varoitettiin radioitse näistä vaarapaikoista ja mitään onnettomuuksia ei niiden johdosta tapahtunut. Sudburyn seudun muillakin maanteillä tapahtui syöpymistä sadeveden paljouden takia.

Maantiedepartmentin säätoimiston tiedonannon mukaan torstaiamuna saatiin .32 tuumaa sadevettä, suurin osa sitä 15 minuutin aikana. Toisaalta on kuitenkin selitetty, että niillä alueilla, missä sade turmeli maanteitä, on voinut sataa torstaiaamuisen ukkosmyrskyn aikana paljon enemmän.

Emil Ström kuoli keskiviikkona

Emil Ström, Waters townshipista, kuoli Sudburyn yleisessä sairalassa keskiviikkona, elokuun 11 pnä. Hän oli kuollessaan 80-vuotias. Ström haudataan Jackson and Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan perjantaina klo 2 ip.

Kolmastoista päivä ja lisäksi perjantai

Tämän viikon perjantai oli ainoa 13:sta päiville osuva perjantai vuonna 1965. Joinakin vuosina on kolmekin tällaista "huonon onnen päiviä".

Mikäli numero 13 saattaa lukijan hermostuneeksi, hän voi lohduttaa itseään sillä, että hänen kaltaisiaan on paljon.

Tämän päivän pelon sanotaan saaneen alkunsa uskonnosta. Kristus ristiinnaulittiin perjantaina ja viimeisellä illallisella oli Jeesus ja 12 opetuslasta, siis 13. Tässä on syy miksi jotkut kieltäytyvät istumasta pöytään, jossa on 13 henkeä ja miksi Pariisissa on "Quartorziemes"-nimellä tunnettuja henkilöitä, jotka ottavat viime hetkellä neljännentoista paikan illallispöydässä.

Monessa hotellissa ei ole lainkaan 13:ta kerrosta. Esimerkiksi Ottawassa olevan Chateau Laurierin kolmannentoista kerroksen nimi on "Crown Floor". York-hotellissa Torontossa on 13 kerros. Nykyaikaisissa lentokoneissa on 13:sta istuinrivi ja 13:sta [illegible] ihmiset ovat tosissaan siksi ennakkoluuloisia että katsovat kammella no. 13 ja varsinkin 13:sta päivälle sattuvaa perjantaita.

PUUtavaraa
kaiken kokoista niin alhaisella hinnalla
kuin **$79** tuhat jalkaa
Täydellinen valikoima rakennustarpeita
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään Richard Lakella
Posti: Site 8, R.R. 3, Sudbury

Pääministeri pyytää Johnsonilta lupaa kirjeen julkaisuun

Ottawa.— Eilen (torstaina) ilmoitettiin, että pääministeri Pearson on odottamassa lupaa Washingtonista ennenkuin hän antaa julkisuuteen Yhdysvaltain presidentti Johnsonin hänelle osoittaman kirjeen, missä kosketellaan kysymystä Canadan avunannosta Vietnamin sodan yhteydessä.

Jotkut tarkkailijat olivat sitä mieltä, että presidentin kirjeessä oli pyydetty sotilaallista apua Canadalta.

Ulkoministeri Paul Martin heti kielsi, että sellainen vihjaus olisi yhdenpitävä totuuden kanssa. Tämä johti kannunvalantaan siitä, että pääministeri ja hänen korkeimman portaan ministerinsä eivät olleet aivan yhtä mieltä "avustuskysymyksessä". Hallituksen taholta kiellettiin tämänkin todenperäisyys.

Pearson on jo ilmoittanut sanomalehtimiehille, että hänen vastauksensa presidentti Johnsonin kirjeeseen on jo Washingtonissa.

Hän toivoi saavansa muutaman päivän kuluessa luvan julkaista oman kirjeensä ja yhteenvedon Johnsonin kirjeestä.

Turkin ja N-liiton pääministerit neuvonpidossa

Moskova. — Turkin ja Neuvostoliiton pääministerit olivat neuvonpidossa täällä tällä viikolla keskustellen mm. Kyproksen tilanteesta.

Turkkilaisista piireistä annetussa tiedotuksessa sanottiin, että Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosygin oli luvannut tutkia lähemmin Kyproksen tilannetta.

Suat Urguplu, joka on ensimmäinen turkkilainen pääministeri vierailemaan Neuvostoliitossa 30 vuoteen, tapasi Kosyginin viimeksimainitun toimistossa Kremlissä.

Tiedotuksien mukaan kahden maan pääministerit jatkoivat keskustelujaan kahvia juodessaan sen jälkeen kun oli ohi Turkin suurlähetystössä Neuvostoliiton pääministerin kunniaksi järjestetty lounas.

Pääministerit keskustelivat myös kahden maan välisistä suhteista, mutta saatujen tietojen mukaan ei tehty vielä mitään varmoja päätöksiä.

Sade lisäsi New Yorkin vesivaroja, mutta ei kuitenkaan riittävästi

New York. — Tällä viikolla ensimmäisen kerran viikkoon New Yorkin vesivarat olivat lisääntyneet, sanottiin vesivara-, kaasu- ja sähköjaoston raportissa.

Komissioneri Armand D'Angelo sanoi, että viikon alussa satoi siinä määrin vettä, että kaupungin vesivarat lisääntyivät 1,300,000 gallonalla.

Hän sanoi, että kaupungin vesisäiliössä oli keskiviikkona 209,300,000,000 gallonaa eli 43.9 pros. niiden kapasiteetistä. Tämä on verrattavissa 208,000,000,000 gallonaan eli 43.7 pros. kapasiteetistä edellisenä päivänä.

Samana päivänä viime vuonna säiliössä oli 339,100,000,000 gallonaa eli 71.2 pros. niiden kapasiteetistä.

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA säästäte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta
Sudbury, Ontario

Miehitettyä avaruuslentoa Kuun ympäri suunnitellaan

Moskova. — Neuvostoliiton tiedeakatemian astronomisen neuvoston sihteeri Mar Bobrov ilmoitti tällä viikolla, että neuvostoliittolaiset avaruuslentäjät suunnittelevat miehitettyä avaruuslentoa ympäri Kuun ennenkuin he yrittävät laskeutumista itse Kuun pinnalle.

Hän lisäsi, että Neuvostoliiton ensimmäiset miehitetyt avaruuslennot toisille planeetoille tähdätään Marsiin "sillä olosuhteet siellä ovat lähemmin samanlaisia kuin maapallolla."

Maailman ensimmäinen avaruuslentäjä, joka puhui saman ohjelman yhteydessä ennusti, että tulevat avaruuslennot tulevat kestämään viikkoja, kuukausia ja mahdollisesti vuosiakin.

OASn ehdotus ei saanut täyttä kannatusta Santo Domingossa

Santo Domingo. — Niin oikeistolainen sotilasjuntta kuin perustuslaillisuuteen palaamistakin vaativa osapuoli suhtautuvat Dominikaanisessa tasavallassa selvin varauksin Amerikan Valtojen Järjestön sovitteluehdotukseen.

Perustuslaillisen hallituksen johtaja eversti Francisco Caamano hylkäsi ehdotuksen jotta hänen tulisi luopua kontrollistaan sillä osalla pääkaupungista Santo Domingosta, missä hän on johtavassa asemassa. Alue käsittää noin 40 katunelïötä.

Amerikan Valtojen Järjestön (OAS) välityskomitean viime tiistaina esittämässä lausunnossa ehdotettiin jotta olisi muodostettava väliaikainen hallitus, jonka johtoon tulisi Hector Garcia Godoy ja ehdotettiin lisäksi, että vaalit toimitettaisiin 6—9 kuukauden kuluessa.

Hamiltonin bussityöläisten lakko vältettiin

Hamilton. — Hamiltonin bussityöläiset äänestivät tiistaina ylivoimaisesti niiden työehtojen hyväksymisen puolesta, jotka oli heille esitetty kaksivuotisen työehtosopimuksen yhteydessä.

Pormestari Victor Coppsin ja sovittelulautakunnan puheenjohtaja R. G. Geddesin kehoituksesta pidettiin yhdennentoista hetken neuvotteluistunto lauantaina ja Amalgamated Transit Unionin jäsenet hyväksyivät sen istunnon esittämät ehdotukset uudeksi työehtosopimukseksi.

Hamilton Street Railway-yhtiön ja sen työläisten union edustajat pääsivät sopimukseen vajaan 12 tuntia ennen sitä hetkeä, jolloin lakko olisi alkanut ellei mihinkään sopimukseen olisi päästy. Lakko olisi merkinnyt sitä, että 100,000 hamiltonilaista olisi ollut vailla mahdollisuutta käyttää hyväkseen yleisiä kulkuneuvoja.

Union presidentti siirsi lakon alkamishetken siksi kunnes voitiin pitää kolme union jäsenistön kokousta. Sovittelulautakunnan puheenjohtajan valvonnanalaisuudessa toimitetussa äänestyksessä 290 työläistä äänesti ehdotuksien hyväksymisen puolesta ja 68 vastusti.

Uuden sopimuksen mukaan suodaan yövuoroilla oleville työläisille suurempi palkkaero kuin aikaisemmin ja sallitaan ajurien poistaa lakkinsa päästään kesäkuun 15 ja syyskuun 15 päivän välisenä aikana. Ylimääräisille ajureille maksetaan vähintään 75 tunnista kahden viikon aikana aikaisemman 70 tunnin asemesta minimipalkkaa.

Sopimuksen mukaan työläisten palkkoja korotetaan 21 sentillä tuntia kohden taannehtivana helmikuun 3 päivään, joten ajurien palkka nousee $2.58:iin ja mekaanikkojen $2.73:iin.

Union jäsenet hylkäsivät aikaisemman ehdotuksen, jota union johto oli kehoittanut heitä hyväksymään.

Ehkäisypillerit eivät vaarattomia

Lontoo. — Englannin lääkärit julkaisivat viime viikolla kolme uutta varoitusta ehkäisypillereiden käyttöä vastaan.

Manchesterilainen erikoislääkäri sanoi löytäneensä 40:n pillereitä käyttäneen naisen verestä tavallista runsaamman määrän "tekijä 7"-nimistä ainetta, joka lisää taipumusta veritulppaan.

Toinen lääkäri ilmoitti, että hänen potilaanaan ollut 29-vuotias nainen on pillereitä käytettyään saanut veritulpan jalkaansa ja käteensä, vaikka hänellä ei koskaan aikaisemmin ole ollut taipumusta veritukoksiin.

Englantilainen lääketieteellinen lehti kirjoittaa, että pilleri saattaa johtaa sukupuolitautien lisääntymiseen, koska se rohkaisee avioliiton ulkopuolisia ja vapaita suhteita.

Manchesterilainen lääkäri tri Leon Poller, joka on tutkinut 40:tä pillerin käyttäjää, kirjoittaa lehdessä, että "tekijä 7" on huomattavasti lisääntynyt niiden naisten veressä, jotka ovat nauttineet pillereitä kolmen kuukauden ajan.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Vahinko ei tule kello kaulassa

Tilastot osoittavat, että suuri osa tapaturmista ja loukkaantumisista tapahtuu kodissa tai sen läheisyydessä. Monet tapaturmat kohtaavat lapsia ja monasti vanhempien laiminlyönti heidän kaitsemisessaan on siihen syypää. Vanhempien tulisi aina olla "yhden askeleen edellä" lapsista nähdäkseen mitä tulee tapahtumaan ja voidakseen sen estää. Vanhempien tulisi myös poistaa vaarat, jotka voisivat johtaa tapaturmiin tai loukkaantumisiin. Seuraavassa luettelemme muutamia tavallisimpia vahinkojen aiheuttajia, jotka voi korjaamalla poistaa ja niitä löytyy melkein jokaisesta kodista ainakin joitakin:

Huonosti valaistut portaat.

Utelias, kaitsematon lapsi.

Huonekalujen kiilloitusaineilla kyllästettyjen riepujen säilyttäminen komeroissa, joissa ne voivat itsesyttyä.

Ladattu ampuma-ase esillä.

Teräviä työvälineitä sopimattomissa paikoissa.

Sähkölanka, jonka suojustin on kulunut osaksi pois.

Irrallaan oleva matto vaikka missä, mutta etenkin yläkerran portaiden päässä.

Puhdistusaineita tai myrkkyjä säilytettynä pesupöydän alla lukitsemattomassa kaapissa. Tämä sama koskee kylpyhuoneen kaapissa säilytettäviä lääkkeitä.

Lisäksi näin kesällä on oltava varovaisia etenkin vedenvaaroihin nähden ja varoitettava pieniä lapsia menemästä liian syvään veteen.

Edeliä luetellut sekä monet muut aineet ja vaarat merkitsevät jo yksitellenkin tapaturmia ja onnettomuuksia, jopa johtavat kuolemaankin. Etenkin sellaisissa kodeissa, joissa on lapsia, olisi oltava erikoisen varovaisia, vaikka sanotaankin, että huolellisellekin voi sattua vahinko. Lapset oppivat itsekin olemaan varovaisia kun heille selitetään miksi heidän on tehtävä niin tai näin. Onpa moni lapsi pelastanut neuvokkuudellaan uhkaavasta vaarasta leikkitovereitaan ja aikuisiakin.

Toivokaamme, että ei mihinkään kotiin tulisi surua varomattomuudesta, vaan kaikki nauttisimme kauniista kesästä huolettomina ja vaarat väistäen.

* * *

Kesäisiä ruokia

TOMAATTIKUKKAKAALI

Kukkakaali keitetään melkein kypsäksi maitovedessä ja pannaan voidellulle vadille. Kaali päällystetään tomaattiviipaleilla ja juustoraastella ja pinnalle pannaan vielä muutama voinokare. Kaali pannaan uuniin siksi kunnes juusto alkaa ruskistua.

PAISTINPERUNAT

Keitetyt perunat lohkotaan samoin kurkkua, sipulia ja tomaattia. Pataan pannaan rasvaa ja ensin siihen asetellaan perunat, sitten sipulit, viimeiseksi tomaatti ja kurkku. Maustetaan suolalla ja persiljalla. Erinomaista sekä liha- että kalaruokien kanssa.

KESÄKAALIKEITTO

Kesäkaali on miedon makuista ja kypsennettäessä se menee paljon kokoon, joten kaalia on varattava tavallista enemmän. Kaali leikataan suikaleiksi, keitetään suolalla maustetussa vedessä melkein kypsäksi ja lisätään maito-jauhosuurus. Keiton annetaan kiehua jonkin aikaa. Haluttaessa voi keittoon lisätä lihaliemikuutioita, jolloin maku tulee täyteläisemmäksi.

PIIMÄVELLI

on mainiota kesäruokaa. Vettä, riisiä ja rusinoita kiehutetaan kypsäksi. Piimään sekoitetaan 2—4 rkl vehnäjauhoja ja suurus lisätään kiehuvaan keitokseen. Annetaan kiehua kuten muukin velli, maustetaan suolalla ja sokerilla. Tarjotaan mieluimmin kylmänä.

* * *

Pieniä neuvoja

Kalasta ja Suolasta

Kuivuneet suomut lähtevät kaloista hyvin, jos kalan pintaan ripottelee suolaa ja antaa niiden seistä n. 10 minuuttia. Kalaa peratessa tahtoo usein liukas kala luiskahtaa käsistä. Asiaa auttaa, jos kädet kastetaan suolaan. Liika suola lähtee helposti suolasillista ja sen maku paranee jos se liotetaan kylmässä teessä.

SAUNAVIHDAT KESTÄVIKSI

Lehdet eivät karise saunavihdoista, jos ne tuoreena pakataan pahvilaatikkoon ja niiden väliin ripotetaan hienoa suolaa. Näin niitä voi säilyttää useampiakin vuosia.

MUSTE VALKAISEE

Valkoiset nailonpaidat kellastuvat ajanmittaan tavallisessa pesussa — kuten tiedämme. Pari kolme tippaa mustetta huuhteluveteen silloin tällöin auttaa asiaa ja säilyttää paidat valkoisena.

SAVUSTETTU SIANLIHA

säilyy, kesähelteessä parhaiten harvassa kangaspussissa, joka ripustetaan viileään ja ilmavaan paikkaan. Liha on luun kohdalta irroitettava ja kolo täytettävä suolalla ja valkopippurilla.

KUOLLUT
Jack Riekko
WHITEFISHISTA, ONT.

Kuoli 59 vuoden ikäisenä torstaiaamuna, elokuun 12 pnä 1965, Sudbury General-sairaalassa.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Lempi (o.s. Walkama), R.R. 1, Whitefishissa, Ont., poikapuoli Eino Lampi Levackissa, tytärpuoli Mrs. Jack (Sylvi) Kupari Sudburyssa ja veli Henry Lockerbyssa, sekä seitsemän lastenlasta ja viisi lastenlastenlasta.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautaus toimitetaan kappelista lauantaina, elokuun 14 pnä klo 1.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

NYT SAATAVANA

Karjalaisen kanteleyhtyeen

ÄÄNILEVY

Decca DN 3079 — Hinta $4.50
ynnä 3% myyntivero Ontariossa sekä postitilauksiin lisättävä 10c postikuluja varten.

Tämä kanteleyhtyeen ja laulusolistien levy sisältää seuraavat laulut:

1. KANTELEELLE .... Kanteleyhtye
2. TULE YSTÄVÄNI RANTAHAN .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen — Kansanlaulu
3. KULTANI ON KAUKANA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen — Kansanlaulu
4. MANSIKKA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen
5. HEILINI SYLI .... Kanteleyhtye
6. LAMMILLA — Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
7. PUNAISELLA PAATILLA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
8. SOI MAAILMA SÄVELEITÄ ...... Kanteleyhtye ja laulusolistit Lea Kauppinen ja Teuvo Kuparinen

Osa Karjalaisen Kanteleyhtyeen soittajista ovat juuri parhaillaan konserttimatkalla täällä Canadassa SNL:n tanhu- ja musiikkiryhmään kuuluvana.

Tätä levyä on vain rajoitettu määrä, joten kiirehtikää tilaustanne heti.

Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO